

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 402 · CENA 55,00 DIN

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 1,90 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,70 €
Holandija 2,00 €
Belgija 2,00 €
BIH 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,70 €
Hrvatska 10 KN
Slovenija 1,25 €
7. decembar 2007.

PRETEĆA OMČA

★ DOK HOLIDEJ ★

402

Frenk Larami

PRETEČA OMČA

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 402

Glavni i odgovorni urednik

Slavko Draginčić

Urednik

Svetlana Šimunović

Naslov originala

Frank Laramy

TO BE HANGED

Recenzija i adaptacija

Milica Jovanov – Banić

Lektor

Svetlana Šimunović

Tehnički urednik

Franjo Varga

Štampa: 28. XI 2007.

Tržište: 7. XII 2007.

CIP-Katalogizacija u publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад
82–31 (5)

DOK Holidej / glavni i odgovorni urednik Slavko Draginčić. – 1972, br. 1 -. – Novi Sad: Marketprint, 1972-, -21 cm. (Edicija vestern romana)

Mesečno.

ISSN 0353–0000

COBISS. SR-ID 61129986

Izdaje: MARKETPRINT (Novi Sad, 21102 p. fah 20)

Štampa: Štamparija GRAFOPRODUKT d.o.o. Novi Sad, Desanke Maksimović 54

Glavni i odgovorni urednik: Slavko Draginčić. Urednik: Svetlana Šimunović

Naslov originala: Frank Laramy – TO BE HANGED

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: Milica Jovanov – Banić

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji način.

Dok se Stilvoter, mali grad u Nevadi kupao u drhtavoj izmaglici podnevne jare, sa planinskih padina mu se približavao usamljeni konjanik. Jahao je starim indijanskim putem koji se sa planinskih padina okomito spuštao u travom obraslu dolinu gde se na obali srebrnaste rečice dizao Stilvoter, kao uvek budan stražar. Kod jedne gromadne stene na ulazu u dolinu put se račvao. Konjanik je tu samo na kratko zastao, a onda pošao zapadnim krakom. Bio je to put koji je vodio pravo u glavnu ulicu ovog malenog stočarskog grada.

Iako je u dolini vladala strašna zapa-
ra, Steret je bez zadržavanja nastavio da jaše ka gradu. Goveda na pašnjacima uglavnom su se sklonila u šarenu hladovinu retkog drveća, sa druge strane žičane ograde ranča „Bar G”. Jedan mršavi kauboj je zainteresovano posmatrao jahača u tamnom koji je, uprkos strahovitoj vrućini, mirno jahao prema gradu.

Slab nalet vrelog vetra digao je nekoliko oblačića prašine kada je Steret konačno stigao do grada. Poterao je svog oznojenog mrkova pored stare trgovačke stanice izgrađene od balvana i nove zidane zgrade banke i ušao u kratku, ali široku ulicu koja je delila Stilvoter na dva dela.

U hladovini stare nastrešnice bilo je samo nekoliko naizgled nezainteresovanih ljudi koji su mirno dremali. Ali, pojava stranca potpuno ih je rasanila, te su ga sada posmatrali ispod poluspuštenih kapaka.

Steret je to znao, ali mu nije bilo važno. Uostalom, tako su ga dočekivali svuda, posmatrali ispod oka i tiho komentarisali njegov izgled. Naravno, bilo mu je jasno da svi odmah komentarišu njegov „zaštitni znak”, ružnu opekotinu koja se pružala duž celog desnog obraza. Taj ožiljak ga je identifikovao isto kao i usko crno ode-
lo koje je nosio kao i nisko pripasan kolt na desnom bedru.

Svi su, bez sumnje, znali ko je on i zašto je stigao u grad. To je bilo tako očigledno. Zbog čega bi čuveni revolveraš došao nego da nekoga ubije?

Steret se leđeno nasmeši i stiskom kolena potera konja niz ulicu. Kao da je ujahao u avetinjski grad sa čijih trotoara ga posmatraju prazne oči mrtvaca.

Prošao je pored nekoliko važnijih zgrada, a onda i ispred šerifske stanice. No, ništa se nije desilo. Iako je znao ko je u pitanju, šerif Set Duli ostao iza zatvorenih vrata.

Steret uzdahnu i zaustavi se tačno pred salunom na čijem tremu se se-

dela trojica dokoličara oprezno ga odmeravajući.

On pritegnu uzde.

– Tražim čoveka koji se zove Vilen – kazao je ledenim glasom.

Niko nije odgovorio. Samo je debeljkokratke brade lenjo zevnuo i mašio se duvankese. Pored njega je, sa jedne strane, sedeo melez zlih, prodornih očiju, a sa druge mršavi starčić koji je u rukama nervozno stezao praznu bocu od viskija.

Naravno, oni su znali gde je Vilen, a to im se videlo na licima. No, niko nije želeo da ga izda ovom čoveku koji je sa sobom donosio zadah smrti.

– Nešto sam vas pitao! – ponovio je Steret ljutito, a zatim krenuo rukom ka bedru vrhom prstiju dotičući dršku revolvera. Bio je to nameran pokret sračunat da u određenom smislu ostavi utisak na prisutne. Naravno, kod najslabijeg i najosetljivijeg taj cilj je postignut. Naime, starac je uplašeno ispustio flašu i još više se pribio uz zid saluna.

– Pa... – promućao je – čini se da je opšte poznato gde Tom Vilen obično boravi. To...to svi znaju... – dodao je kolebajući i neprestano gledajući u vrh svojih čizama. – Naći ćete ga u njegovoj poslovnici... odmah preko puta crkve.

Steret je okrenuo konja i uputio se ka crkvi koja se nalazila nešto dalje i svojim belo okrećenim zvonikom dominirala gradom. Jahao je lagano razmišljajući o sto dolara koji su mu bili u džepu i još nekoliko stotina koje će naplatiti kada Tom Vilen bude mrtav. Bio je tvrd i ogrezao u zločin i smrt nekog čoveka posmatrao je

kao sasvim običnu stvar. Kada ustreli ovog prokletog Vlena jednostavno će odjahati iz grada, uzeti pare i čekati sledeći posao.

Pošto je dojahao do crkve pažljivo se okrenuo i osmotrio dugačku zgradu od brvana tačno preko puta. Iznad masivnih širokih vrata dobro se video sledeći natpis.

„Transportna kompanija Igl – prevoz putnika i robe”.

Za trenutak mu se na licu pojavilo nešto kao osmeh, ali to je trajalo tek tren. Zatim je lagano sjahao i u dva tri koraka se našao pred vratima. Dugački koščati revolveraševi prsti čvrsto su obuhvatili mesinganu kvaku i on je ušao unutra.

Za pisaćim stolom iza dugačke tezge, nagnut nad gomilom papira sedeo je sredovečan čovek sa prosedim zalicima i nešto pisao. Drugi, dosta stariji od prvog, pogledao je ispod naočara neočekivanog došljaka i pošao mu u susret.

– Vilen? – zapita Steret kratko.

– Ja sam Vilen – dobacio je čovek koji je sedeo za pisaćim stolom i podigao glavu. Steret odmeri svoju buduću žrtvu. Znao je da je Vilen invalid, odnosno čovek koji ima drvenu nogu, ali mu je to bilo apsolutno nevažno. Njega je jedino brinulo da uspešno obavi posao i što pre ode da uzme ostatak novca.

– Ja sam Steret – predstavio se kratko.

– Steret? – ponovio je Vilen i nabrao obrve trudeći se da se priseti imena.

– Gospode Bože! – prošaputao je drugi i pogled mu se zadržao na posetićevom ružnom ožiljku. – Tome, to

je.. on je Gat Steret, najamnik i revolveraš!

Vilenova drvena noga je muklo trupnula o pod i on je zastao na pola puta između pisaćeg stola i tezge. Moglo se videti da je vidno prebledeo.

– Šalje vas Ejms... – izustio je jedva čujno.

– Da, šalje me Džejk Ejms, Vilene – odvratio je revolveraš paleći cigaretu.

– Računao sam da će tako biti. Kratkonogi kepec nije imao hrabrosti da lično dođe.

– Odmah ću preći na stvar – hladno je nastavio Steret. – Kako mi se čini, vi ste od njega nešto ukrali.

– Šta... kako to mislite? – upita Vilen muklo, osećajući kako mu na čelu izbijaju krupne graške znoja. Posmatrao je bezizražajno lice pred sobom znajući da stoji oči u oči sa smrću.

– Znae vi dobro šta mislim, Vile – odbrusio je revolveraš. – Mister Ejmsu je ukradena žena, a krađa žene je krupna stvar... krupnija od obične krađe.

– Ketij je došla k meni svojom slobodnom voljom...

– Nije u tome stvar – rekao je Steret. – Ona pipada drugom čoveku i još uvek je gospođa Ejms, zar ne? Pošto je sada kod vas, to nikako ne može biti dobro... Po svemu možemo zaključiti da ste je ukrali.

– To je podla laž...!

– Vi to mene nazivate lažovom, Vile?

– Ovaj... naravno ne – promućao je čovek i pogledao u svog starijeg ortaka Henrija Ferela koji je nepomično stajao potpuno sleđen od straha. – Ja

sam rekao da Ejms laže – dodao je. – Dozvolite da vam objasnim kako se sve desilo i...

– Ne interesuje me kako ste ukrali tuđu ženu! – prekinuo ga je Steret grubo.

– Čujte...

– Ali me veoma interesuje činjenica da me nazivate lažovom! Kao što vam je jasno, to je teška uvreda.

Tom Vilen proguta knedlu osetivši kako mu se neka nevidljiva hladna ruka steže oko srca. Shvatio je šta revolveraš smjera, slutio je nastavak bez daljih reči. Naime, taj čovek ledenog osmeha nameravao je da ga uvuče u obračun.

– Ali, stanite, za ime boga i saslušajte me! – pokušao je Vilen još jednom. – Ketij je došla kod mene zato što je sama tako htela! Sama je kazala da je Džejk, to jest njen muž, obična pijandura i ništarija! Tukao ju je, a jednom je čak pokušao i da je ubije. Ja sam joj pružio pristojan dom i...

– On te ne sluša, Tome – dobacio je Ferel odmeravajući revolveraševo bezizražajno lice. – Zar ne shvataš da je on plaćen da...da...

– Mora me saslušati... – izustio je Vilen promuklim glasom. – Mister, postoji još jedan razlog zbog koga vas je Ejms unajmio, a to nema nikakve veze sa njegovom ženom. On je imao preduzeće za prevoz putnika...

– Ejmsovo prevozničko preduzeće – dopunio ga je Ferel.

– Ja sam ga eliminisao iz posla u potpuno poštenoj konkurenciji – nastavio je Vilen. – Za tako nešto je sam kriv, jer je bio preskup i jednostavno

izgubio mušterije. Sve je bilo fer, a on se zakleo da će mi se osvetiti i...

– Ne dajem ni pet para na priče o transportnim preduzećima i svemu ostalom. Znam samo da ste me nazvali lažovom... Nadam se da ćete ostati iza toga, zar ne?

– Nisam vas nazvao lažovom – odvratio je Vilen koji je svakog trenutka bivao sve bleđi. – Uхватili ste se za tu jednu reč...

– Mister... – zavapio je Ferel očajnički. – Zar ne vidite da je Tom bogalj? Ne možete tek tako...

– Čini mi se da bi za tebe bilo bolje da zavežeš gubicu, stari jarče! – dobaci Steret iznervirano, osmotrivši ga ljutim i pomalo podsmešljivim pogledom. – A ti ne uzmiči, Vilene. Uvreda se mora oprati, nije li tako? Vidim da imaš revolver i nadam se da znaš da ga koristiš? Bilo bi dobro da je tako. Uostalom, možda ne bi bilo loše da još malo porazgovaramo o tome – promrmljao je, a onda slegnuo ramenima.

– U svakom slučaju, proveriću da nas neko možda ne omete u razgovoru – dodao je i okrenuvši leđa Vilenu pogledao kroz otvorena vrata na ulicu. Bio je to jedan od omiljenih Steretovih trikova rezervisan za ovakve komplikovane i teške situacije. Kao pravi profesionalac, uvek je nastojao da ostane u granicama zakona. Išao je na to da žrtva prva potegne oružje, a on tada munjevito reaguje.

Ali, Tom Vilen se kolebao. Zato ga je trebalo navesti da se usudi i okretanje leđa trebalo je da bude onaj jezičak na vagi koji bi ga naterao da se na tako nešto odluči. Zato je revolveraš stajao nepomičan kao kip i „zainteresovano”

posmatrao ulicu znajući da se iza njegovih leđa odigrava Vilenova lična drama. Naravno, tako je i bilo. Siroti Vilen se borio sam sa sobom verujući da mu se pružila koja mu se više nikada neće ukazati.

Onda se začuo pljesak šake po koži futrole.

– Ruke uvis, Sterete! – viknuo je Vilen podižući revolver.

Revolveraš je samo to i čekao. Već narednog trena munjevito se okrenuo i potegao revolver brzinom koja nije mogla da se prati golim okom. Obasjano snopom sunčevih zraka koji su dopirali kroz otvorena vrata, oružje je blesnulo i bljunulo vatru. To se desilo u momentu kada se cev Vilenovog revolvera podigla, a njegova drhtava ruka je uperila oružje tačno u revolveraševo lice. Ali u istom času zagrmio je Steretov kolt i tren kasnije na Vilenovom čelu pojavila se crvena mrlja. Već sledećeg trenutka njegovo lice bilo je obliveno krvlju; podigao je ruke kao da ne shvata šta se događa, a onda se zaljuljao i bez glasa srušio na zemlju.

– Blagi bože... – izustio je Ferel gubeći dah.

– Računam da si sve video, stari jarče... – dobacio je Steret ravnodušnim, ali pretećim glasom. – Vilen je potegnuo prvi i to kada sam bio okrenut leđima. Nije li tako?

– On je... samo je hteo da vas natera da... da podignete ruke.. – promućao je Ferel.

– Ne znam šta je hteo, ali je prvi potegao – ponovi revolveraš mnogo oštrije. – To je važno i ti si to video, stari. Savetovao bih ti da tako nešto

ne zaboraviš i da kažeš istinu kada te budu pitali.

Steret se okrenuo i bez reči izašao na pustu ulicu. Trotoari su bili prazni, a vrata šerifske kancelarije još uvek zatvorena. On se ironično osmehnu, uzjaha konja i potera ga sredinom ulice. Niko nije otvorio kapiju ili prozor da proviri, niko se nije usudio da promoli nos iz kuće.

Grad kao da je izumro...

Tako je ubica mirno odjahao uspevši da naplati svoj krvavi račun. Sada je na dršku revolvera mogao da stavi još jedan zarez.

* * *

Sunce je bilo na zalasku i granitni nadgrobni spomenici bacali su na tlo dugačku senku. U udaljenom senovitom uglu stilvoterskog groblja dizao se jedan nov nadgrobni spomenik. Pored sveže humke jasno su se ocrtavale dve siluete, mirno stojeći dok ih je polako obavijao sumrak.

Visoka prilika bio je snažan visok muškarac u crnom odelu i sa „kalifornija“ šeširom u ruci. Pored njega je stajala vitka žena u crnom kojoj je povetarac mrsio dugu smeđu kosu.

– Žao mi je što nisam ranije došao, ali jednostavno nisam znao, misis Ejms – kazao je Dok Holidej. – Tom mi je bio prijatelj – dodao je tihim glasom posmatrajući kratak, emocijama protkan natpis na nadgrobnom spomeniku Toma Vlena.

– Sećam se da vas je Tom pominjao, mister Holideje – kazala je tiho Ketij Ejms. – Jednom mi je čak rekao da nikada nije imao tako... izuzetnog čoveka za prijatelja.

Zaista mi je žao što sam vas upoznala u ovakvoj prilici.

Ketij Ejms je bila žena krhke građe, nežnog lica i krupnih plavih očiju. Istina da je bila lepuškasta, ali ni u kom slučaju nije ličila na ženu zbog koje bi se muškarci potukli ili čak poubijali. Pa ipak, Tom ju je voleo. Čuvši pucnjavu, dotrčala je u kancelariju i pre nego što je Ferel došao k sebi, pozvala šerifa i uzbunila ljude. Kasnije je grcajući ispričala da je zbog bolesne ljubomore i želje za osvetom njen muž koga je napustila unajmio revolveraša da ubije Toma Vlena. Zadatak je obavljen, ali Ejms nije dugo uživao u svom trijumfu. Naime, nedugo posle Vlenove smrti i sam je nađen mrtav u svojoj kući, pogođen metkom u glavu. Ketij je pretpostavila da je njen muž pokušao da prevari Stereta i izbegne plaćanje drugog dela ugovorene naknade. Naravno, beskrupulozni revolveraš likvidirao ga je bez oklevanja.

– Tom mi je bio pravi prijatelj – ponovi Dok stavljajući šešir na glavu. – Ne znam da li vam je pričao, ali jednom mi je spasao život.

– Ne, to mi nije pričao.

– To liči na njega. Bio je skroman i nenametljiv i nije primao pohvale čak ni za ono što je itakako zaslužio. Da, Tom je bio previše povučen i dobar čovek.

– U pravu ste, mister Holideje – odvrati Ketij sa uzdahom. – Mi smo... nameravali smo da se uzmemo ako budem uspela da dobijem razvod. Živela sam sa njim kao njegova žena iako su nas ljudi zbog toga osuđivali. No, to nam nije smetalo jer smo se voleli...

– Ubeđen sam da je bilo tako.

– Mister Holideje – počela je Ketī ozbiljno – Henri kaže da je to u stvari bilo ubistvo. Vi ste znali Toma i jasno vam je da on... nije bio revolveraš. Kada mu je Steret okrenuo leđa, Tom je potegao pištolj samo da bi ga naterao da podigne ruke uvis. Ali...

– Ovaj se munjevito okrenuo, potegao revolver i ubio ga – prekinuo je Holidej odlučno. – Oh, to je jedan od najstarijih revolveraških trikova, misis Ejms! Naravno, Tom to nije znao...

– Šerif Duli mi je rekao da Steret nije prekršio zakon – dodala je Ketī uzrujano. – Kaže da je sve zbog toga što je Tom prvi potegao revolver...

– Da, da, to je ozakonjeno ubistvo – konstatovao je Dok i pogledao prema planinama na zapadu. – Rekoste da je taj Steret ubio i vašeg muža?

– Tako misle mnogi.

– Gde je nađen leš?

– Ispred njegove kuće na zapadnom putu. To je oko pola milje dalje od raskrsnice kod starog hrasta.

– Dobio je ono što je zaslužio. Na žalost, time Tomov život neće biti vraćen.

– Neće. Ni stotinu takvih kao što je on nisu vredni jednog Toma.

– Da, ali tu se više ništa ne može. Jedino što čovek prvo pomisli je želja da Steret odmah bude kažnjen. Kada to kažem, ne mislim na zakonsku kaznu, jer pred zakonom on i nije ubica.

– Nego? Na kakvu ste kaznu mislili?

– Da što pre naiđe na nekoga bržeg od sebe. A to će mu se desiti ako se susretnemo... Doći će, bez obzira na vreme.

– Hoćete li ga potražiti?

Dok se zamislio i opet pogledao prema zapadu.

– Možda. U svakom slučaju, ovaj svet je mali i ljudi se sretnu pre ili posle.

– Kažu da je visok, koščat i...

– Ne trudite se. Ionako ću saznati njegov opis.

Začutili su i pogledali oko sebe. Neko vreme svuda okolo se čulo samo šuškanje suve trave na vetru.

– Hoćete da popijete dobru kafu, mister Holideje? – upita Ketī tiho.

– Hvala, ali drugom prilikom, misis Ejms.

Ćutke su koračali do raskrsnice dok ih je lagano obavijao sumrak.

– Mister Holideje – kazala je Ketī kada su zastali da se oproste. – Moj život više ništa ne može popraviti, to vam je jasno. No, ako naidete na Tomovog ubicu... osvetite ga, molim vas... U moje ime, ako može.

U njenom glasu bilo je tuge, ali mnogo više i gorčine. Patnja ove žene bila je tako očita i tako stvarna.

– Naći ću ga – odvratio je Holidej samouvereno. – Ubica će kad – tad platiti za svoj zločin.

– Nadam se da je tako – prošaputala je Ketī Ejms posmatrajući kako se Dok udaljava.

Nije znala zašto, ali bila potpuno sigurna da će Dok ispuniti svoje obećanje.

***

Leto 1877. godine bilo je veoma toplo, toplije nego obično. Bilo je tiho i mirno, pravi prerijski prizor u apsolutnoj tišini.

Tu negde, čovek po imenu Dok Holidej sedeo je na kamenu pored male logorske vatre i pripremao doručak. Rano jutarnje sunce mlako je zračilo sa dalekog horizonta dižući se iznad ispečene ravnice. Niko ne bi poverovao da će za samo nekoliko časova ono žariti svom snagom i pretvoriti pejisaž u užarenu pećnicu. Dokov doručak, komad sušenog mesa i slanine, cvrčao je na primitivno napravljenom drvenom ražnju, dok se lončić sa spremljenom kafom grejao na ivici vatre. Njegov verni konj Mig, divna životinja koju je kupio u postaji diližanse kod Igl Roud Krosinga, čupkao je travu ispod velikog oraha očekujući nastavak putovanja. Posle juče pređenih trideset milja bio je sasvim odmoran i Dok je znao da će ga bez problema preneti do sledeće stanice ispred planinskog lanca udaljenog oko tridesetak milja.

Lagano jedući Holidej je pogledao na zapad, čak tamo gde su se vrhovi Santjago planina „zabadali” u čisto plavo nebo kao pocrneli zubi. Odlučio je da pokuša da stigne do njih pre podnevne žege i nastavi da jaše u senci prema planinskom prolazu.

Mirno je završio doručak i pola časa kasnije krenuo prema planinama.

U toku proteklih godinu dana prešao je, lutajući i bez ikakvog cilja, četvrtinu kontinenta. Većinom je išao diližansom, ređe vozom, a ponekad je nedeljama jahao kroz divljinu. Nekoliko puta je nailazio na Steretov trag, ali je revolveraš uvek bio bar nekoliko dana ispred njega. Dok ga nije posebno tražio, ali se diskretno raspitivao. Jednom prilikom je stigao u neki maleni grad u Nevadi samo par sati

posle Steretovog odlaska. Put ga je vodio u istom pravcu, ali je ovaj iznenađeno nestao kao da je u zemlju propao. Kasnije je u Viga Velsu čuo da se ubica uputio prema Border Riveru, dve stotine milja daleko na jug. Kada ga je mesec dana kasnije put doveo u Border River saznao je da Steretova noga nikada nije kročila na ulice toga grada. Bilo je očigledno da se negde na dugom putu revolveraš predomislio i promenio pravac. Ali, gde, kada i u kom pravcu je otišao, to niko nije znao.

To je bilo pre nekoliko meseci i od tada je Holidej obišao dobar deo Nevade i Teksasa stalno se raspitujući za čoveka sa ružnim ožiljkom na licu. Nekoliko puta došao je do podataka za koje se posle ispostavilo da su nepouzdati. Naime, jednom prilikom je, sledeći trag, došao do meleza sa ožiljkom koji nije imao veze sa Stretonom i veoma se razočarao. Pre toga, u jesen prošle godine, dva puta je čuo za Steretovo ime, ali se opet ispostavilo da nije u pitanju čovek koga traži. Jedan Steret je bio službenik banke, a drugi kveker koji čak nije nosio ni oružje.

Stiskom nogu je poterao Miga i pojačao tempo.

Počeo je još jedan dan jahanja po vrelom suncu.

Ta poslednja godina činila se Holideju najdužom u životu. Možda zato što je zima bila izrazito hladna i vetrovita, a proleće suviše kratko tako da je brzo došlo vrelo leto ispunjeno žegom i prašinom. Tako je prošla cela godina besmisla, potucanja i uzaludnog napora da stigne do nečega čemu

nije ni znao pravi smisao. Ceo život mu je izgledao kao fatamorgana, ali je poslednja godina bila najteža. Možda je počeo da stari?

No, bez obzira na sve realne činjenice Dok nije hteo, a ni mogao da se odrekne takvog života. A šta bi uostalom i radio? Više nije mogao da nastavi karijeru zubnog lekara na Istoku, a golicava draž avanture mamila ga je kao pijanca alkohol. Konačno, obećao je Ketu Ejms da će je osvetiti i na neki način je morao da održi reč.

Ponekad, dok je jahao zadubljen u misli ili sedeo za stolom nekog polupraznog saluna, sećao se kako mu je Vilen spasao život pitajući se da li zbog toga treba da mu bude zahvalan ili da ga mrzi. Život mu nije bio naročito lep, ali bi još gore bilo da ga je ostavio na podu saluna izbušen mecima drumskih razbojnika. Bilo ih je petorica i on je dobro znao da bi u najboljem slučaju mogao da izađe na kraj sa trojicom. No, sa petoricom je bio bez ikakvih šansi. Tada se umešao Vilen i sve se završilo dobro. Posle toga svako je otišao na svoju stranu. Holidej je nastavio da luta dok se Tom Vilen skrasio u Stilvoteru gde je osnovao prevozničku kompaniju.

Duboko je uzdahnulo, popeo se uz jedan kameniti usek ostavljajući za sobom more trave. Retka razgranata stabla oraha rasla su tu i tamo pored puta, a crvenkasti tepih žalfije širio se dalje, prema suvom koritu presa-hlog potoka.

Visoko ispravljen u sedlu, bezizražajnog lica i pogleda koji je zbunjivao ljude nije se pomerao u sedlu bez obzira na težak put i uspon. Kada

su popodnevene senke počele da se šire, stigao je do planinskog prolaza. Tu je, prvi put od trenutka polaska na put ugledao čoveka, usamljenog Apača na neosedlanom konju. Nepomičan kao statua, Indijanac ga je posmatrao nekoliko trenutaka, a onda jedva primetno mamuznuo konja i nestao među stenama.

Desetak minuta kasnije stigao je do kraja prolaza i zaustavio se na njegovom prašnjavom rubu. Dole ispod pružala se duboka dugačka dolina, toliko dugačka da je trebalo najmanje pola dana jahanja da se stigne sa jednog kraja na drugi. Odmah ispod prolaza put se spuštao niz travnatu padinu do potoka koji je svetlucajući na suncu vijugao kao zmija, praveći široke meandre. Zatim je presecao pravo, preko pašnjaka bogatih travom prema udaljenom gradu u sredini doline koji se nazirao u drhtavoj izmaglici dnevne žege. Tu i tamo spazio bi brvnare razbacane po okolnim padinama, a onda je, okrenuvši se prema severu, ugledao ogromnu belo okrečenu zgradu koja je podsećala na zamak. Holidej ju je mirno osmotrio i zapalio cigaru.

Rešio je da se zaustavi i malo odmori Miga.

***

Ostavivši za sobom široko otvoren prolaz Santa-jago Pasa, Dok je krenuo retko korišćenim putem do doline, stigao do potoka i pregazio ga bez problema da bi odmah zatim nastavio prema zapadu, prošavši pored dve

farmerske kolibe sa ograđenim dvorištima i lepo uređenim baštama.

Nešto kasnije ugledao je još jednu kolibu, ali kada je prišao bliže video je da je napuštena: na prozorima su visili ostaci pocepanih zavesa, zidovi su bili nagoreli, povrtnjak preoran, a ograda polomljena.

Nije se zadržavao već je nastavio da jaše. Put je skrenuo i ponovo išao uz potok, pored niza topola i vrba spuštenih grana. Posle nekih sat vremena put se ponovo odvojio od potoka prolazeći pored niza naseljeničkih imanja od kojih su mnoga bila odavno napuštena.

Dok je jahao ka prevoju jednog obraslog uzvišenja, odjednom je začuo jasan krik iz blizine koji mu se prolomio tačno iznad glave i zvučno odjeknuo u dolini da bi konačno zamro u mirnom prostranstvu. Instinktivno je spustio ruku na dršku revolvera i okrenuo se – krik je dopro iz blizine, sa druge strane travnatog prevoja. Zato je zastao, okrenuo se i oprezno poterao konja u tom pravcu, kroz gustu travu koja ga je šušteći dodirivala po krajevima uzengija. Stigavši do vrha zastao je u senci jednog ogromnog oraha.

Nedaleko ispod njega nalazila se jedna naseljenička farma. Mala zgrada bila je sagrađena uz okomitu padinu i videla se iz daleka, uredno okrečena u belo sa malenim tremom obraslim u zelenilo. Sada je ispred ulaza stajala uplakana plavokosa devojka i sa mržnjom posmatrala iscerenog bandita koji joj je držao pušku uperenu u grudi. Iako joj je neznana naredio da miruje, devojka se svaki

čas okretala i bacala očajničke poglede prema oblaku prašine nekih dvadesetak metara dalje, gde su se valjajući se po zemlji, na život i smrt rvala dva čoveka.

Jedan je bio sitnije građe, veoma mlad i nežnog lica. Drugi, daleko jači i znatno stariji stezao ga je rukama za vrat, a onda ga pogodio kolenom u bradu tako jako da se mladić kao vreća otkotrljao u stranu. Njegov protivnik je važno podigao ruke, bodren glasnim uzvicima dvojice bradatih kompanjona koji su stajali u neposrednoj blizini i posmatrali tuču poput lešinara koji mirno čeka na plen. Jedan od njih držao je u ruci vinčesterku, a drugi konopac na čijem kraju je bila vezana... omča!

Holidej je i dalje ćutke posmatrao.

– Odličan udarac, Bronte – dobacio je jedan od bradonja u trenutku kada je njegov prijatelj prišao i kundakom u glavu udario mladića koji je pokušavao da ustane. – Možda je trebalo odmah da ga smirimo i uštedimo sebi svaki trud...

Devojka je opet prodorno vrisnu.

Bradonja koga su nazvali Bront samo odmahnu rukom.

– Možda nisam trebao tako jako da ga tresnem – kazao je. – Hoću da bude pri sebi kada ga budemo vešali i dobro oseti stezanje omče oko vrata. Ovako... Ako se gad ne povрати iz nesvesti neće ni osetiti šta mu se dešava. Zar nije tako, Džoe? – obratio se on onome koji je držao konopac u ruci.

– Pravo kažeš. Ispašće da vešamo mrtvog čoveka – promrmľao je, slegnuo ramenima i pogledao prema ve-

likom orahu iza štale. – Čini mi se da će ovo drvo biti dovoljno dobro.

– Da – složio se Bront osmotrivši onesvešćenog mladića opruženog na zemlji. – Svršimo sa tim vražjim poslom pa da krenemo dalje.

– Ne, oh ne! Ubice! Prljavi gadovi! – povikala je devojka očajnički u trenutku kada je bandit dohvatio mladića za nogu i počeo da ga vuče prema drvetu.

Holidej je sedeo u sedlu i sve posmatrao ne dajući glasa od sebe. To što ga se događalo nije ga se ticalo tim pre što su se širom nepreglednih prostranstava Divljeg zapada takve i slične scene ponavljale desetinama, stotinama puta. I sam je na neki način oguglao na prizore nasilja pa čak i vešanja. Konačno, nije znao ni šta se tamo dole tačno događa. Možda je mladić neki lopov i ubica i možda...

Onda je shvatio da ne može da zavarava sebe i da mora da se umeša jer drugačije nije mogao... Mladom farmeru je pretio linč, a to se nije uklapalo o njegovu predstavu o pravdi i kažnjavanju. Osim toga, sve to se događalo pred očima mlade uplašene žene kojoj su pretili puškom.

Lagano je izvukao revolver iz futrole i poterao konja niz padinu. Bujna trava prigušila je bat kopita tako da je njegov silazak ostao potpuno neprimećen. Uostalom, nasilnici su bili suviše zauzeti svojom žrtvom koju su dovukli u senku velikog oraha.

– Dovedi tvog konja, Džoe – rekao je Bront naslanjajući pušku na stablo. – Postavićemo ga u sedlo, namaknućemo mu omču oko vrata i... onda ćemo poterati konja.

– Ubice! Prljave ubice! – vrištala je devojka. – On... on vam ništa nije učinio! Zašto to radite?!

– Pripazi na curu, Trig – dobacio je Džoe čoveku sa puškom i cev „vinčesterke” dodirnula je devojčina prsa. Sa njom bismo mogli kasnije da se zabavimo i to čim joj brat istegne papke na konopcu, ha, ha, ha!

Istoga časa devojka je zgrabila Trigovu pušku i skrenula cev uvis. Puška je opalila, a ona je iskoristila trenutnu banditovu zbunjenost i svom snagom mu zarila koleno u trbuh. Iznenadeno kriknuvši, Trig se presavio od bola. Za to vreme devojka se istrгла iz njegovog zagrljaja i potrčala prema bratu. No, debeli i snažni Džo se isprečio ispred nje, srušio je i pokušao da je zagrlji. Devojka se iz sve snage opirala ali je bilo jasno da će veoma brzo biti savladana.

– Sada ću ti pokazati, divlja mačko...! – povikao je požudno se cereći.

Ostali se nasmejaše, a onda se iza njihovih leđa začu oštar i odlučan glas.

– Skloni se od nje ili ću te poslati u pakao!

Džoe se odmaknu kao da ga je opekla vatra ostavši da čuči u prašini, poput životinje. Sasvim blizu njega stajao je zbunjeni Trig i rukom pritisкао povređeni stomak. On i njegov bradati kompanjon stajali su ispod drveta za vešanje zureći u usamljenog jahača u tamnom koji je mirno zategao vodice zastavši u podnožju travnate padine.

– Ko... ko ste vi? – promućao je jedan od bandita.

– Nije važno ko sam ja, nego ko ste vi i šta radite ovde? – odvrati Dok hladno.

– Šta radimo to je naša stvar i zato bi bilo bolje da se pokupite i odete odavde, mister.

Holidej se nije ni pomerio.

– To neće moći, bar dok ne čujem odgovor na moje pitanje.

Za to vreme Trig je trepćući posmatrao došljaka pogleda prikovanog na Dokovoj ruci sa oružjem.

– Da li je to niklovani „linkoln”, mister? – zapitao je.

– Da.

Trig glasno huknu.

– Znaš li ko je ovaj čova, Bronte? – dobacio je uklanjajući od tela ruku koju je do tada držao blizu drške revolvera.

– Ne. Baš čekam da mi ti kažeš.

– To je Holidej, čuveni Dok Holidej. Jesi li čuo za njega?

– Čuo sam – progundā Bront napravivši ružnu grimasu. – Da li si siguran?

– Mislim da jesam. Pa sve se slaže...košulja, kravata, šešir, niklovani „linkoln”. Ako nisi znao, on je dosta poznat i...vrlo je brz.

– Baš me briga što je brz! – odbrusi Bront arogantno. – Meša se u naš posao, a ja to ne podnosim! Zato se gubi odavde, Holideje!

– A ja ne podnosim kada mi neko naređuje šta treba da radim – odvrati Dok hladno, palcem zategavši obarač svog šestometka. – Ni ti ni bilo ko drugi!

– Ne mešaj se u ovo jer ne znaš šta se dogodilo! – viknu Bront iznervirano. – Ovaj ovde, Klejton, presekao

je ogradu ranča „Dijamond” sa namerom da krade stoku. Ljudi su ga videli i...

– To je laž!! – krikнула je devojka munjevito se uspravivši. To je gola laž, Bronte Džeksone i ti to dobro znaš! Lejf se nikada nije ni približio vašoj ogradi, prokletnici! To ste izmislili samo da bi pronašli razlog za obračun!

Odmerila je Bronta i bradonju prezrivim pogledom pa se okrenula prema Holideju.

– Mister, znate li zašto hoće da ubiju mog brata? Smatraju da ću ja, kada Lajf bude mrtav, biti prinuđena da napustim farmu kao što su učinili mnogi naseljenici koje su na sličan način naterali da odu. Njihov gazda, vlasnik ranča „Dijamond” želi da za sebe prigrabi svaki komad slobodne zemlje. Pošto mu smetaju manji rančevi, on je na njihove vlasnike poslao svoje plaćenike.

– Hoćeš li otići odavde, Holideje? – zarežao je Bront Džekson nestrpljivo.

– Kad budem spreman za odlazak što sada još nije slučaj.

– Mi treba da završimo ono što smo počeli – dobaci snažni bradonja koji je stajao pored njega.

– Vešanje se odlaže – dobaci Dok ledeno. – Zato uzmite svoje konje i odlazite odavde.

– Vi... vi niste ovlašćeni da nam naređujete – odvratio je i značajnim pogledom odmerio trojicu kompanjona.

– Trgni se dok još možeš i odlazi – zarežao je Bront i već u sledećem trenutku njegov kolt je blesnuo na suncu. Ali, taj neverovatni pokret

nije bio dovoljno brz za Holideja čiji je „linkoln” već bljuvao vatru. Njegov metak je bio precizan i pogodio je Bronta u rame slomivši mu pritom ključnu kost. Bandit je bolno kriknuo i ponesen snagom udara dva puta se zateturao da bi svom težinom tresnuo o stablo oraha. Krv je poprskala ispucalu koru drveta na koje je ostao naslonjen dok je levom rukom pritisкао ranu.

– Da li još neko želi da zaigra ulogu heroja? – zapita Holidej hladno.

Bradonja je nekoliko trenutaka stezao dršku kolta, a onda... onda je ipak shvatio da ne treba da se izlaže opasnosti.

– Hajdemo odavde – rekao je i okrenuo se prema svojim partnerima.

Svi su ga ćutke poslušali, uključujući tu i Bronta Džeksona koji se teturao iza ostalih. Popeli su se u sedla neprekidno praćeni budnim Holidejevim okom i njegovim uperenim revolverom. Potali su konje pored onesvešćenog Lejfa koji je još uvek ležao na zemlji.

Došavši do Doka, Džekson je malo usporio.

– Primi jedan mali savet od mene, Holideje. Beži što pre odavde! – rekao je važno. – Beži iz ove doline... jer ako ostaneš... svega mi na svetu, postaraću se da te pošaljem u pakao.

Posle tih reči Džekson je okrenuo konja i odjahao za ostalim ljudima sa ranča „Dijamond”. Holidej je sačekao da pređu potok, a zatim odložio revolver u futrolu. Zatim je petom poterao Miga preko prašnjavog dvorišta, pravo do plavokose devojke koja je klečala pored svoga brata.

– Još uvek je u nesvesti, mister – kazala je spazivši ga kako prilazi.

– Uneću ga u kuću, mis.

Dok je sišao i odmah uočio veliku modru oteklinu na mladićevom licu. Krv mu je curila iz povređenog nosa, a plava kosa bila je razbarušena i uprljana prašinom.

Holidej ga je ćutke uzeo i poneo prema brvnari. Devojka mu je otvorila vrata pa je prošao kroz veliku prostoriju koja je služila kao dnevni boravak i ušao u malu spavaću sobu. Tu je spustio mladića na grubo istesani drveni krevet.

– Sa njim će biti sve u redu, mis – kazao je posmatrajući zabrinuto devojčino lice. – Pošto je udarac bio jak, može se desiti da mu celo lice otekne i donekle se deformiše. Naravno to će se vremenom povući... Sve će se srediti osim nosa koga treba da namesti lekar.

Devojka uzdahnu.

– Onda će mu nos ostati ovakav kakav je – kazala je sa gorčinom u glasu.

– Kako to mislite?

Ona se namršti.

– Doktor Ketrou neće da leči farmere, mister. Recimo, kod komšija Mejlenovih nije hteo da dođe čak ni kada se gospođa Mejlen porađala. Da joj dve tri iskusne farmerske žene nisu pritekale u pomoć, sirota Sara Mejlen bi umrla na porođaju – kazala je devojka ogorčeno. – Oh, izvinite zbog mog ponašanja, mister Holideje, jer vam nisam ni zahvalila! Nadam se da nećete zameriti, jer cela situacija...

– To nije važno – prekinuo je Dok blago. – No, niste mi rekli svoje ime.

– Melodi Klejton – kazala je pokušavajući da se osmehne.

– Džon Holidej – predstavio se Dok zvanično.

– Mister Holideje – počela je lepa Melodi nežnim glasom i uperila u Doka pogled svojih plavih očiju.

– Ja... zaista ne znam kako da vam se zahvalim što ste spasili život mome bratu. Ako je uopšte moguće zahvaliti za tako nešto...

– Moguće je... i to veoma lako – odvratio je Dok sa osmehom pokušavajući da ublaži ozbiljnost devojčinog lica. – Znate, danas sam dosta dugo jahao i dan je bio vreo. Ožedeneo sam i prilično se umorio pa bi mi dobro došli kafa i čaša hladne vode.

– Oh, pa naravno! – osmehnula se Melodi. – Spremiću vam i nešto za jelo. To je najmanje što mogu da učinim, mister Holideje. Ipak, brat i ja nikada nećemo zaboraviti šta ste uradili – dodala je, brižno osmotrila mladića, oslušnula njegovo pravilno disanje i pozvala Holideja da pođe sa njom u dnevnu sobu.

– Samo vi sedite za sto i odmorite se – kazala je i odmah počela da posluje oko šporeta.

– Smem li da pušim? – upitao je Dok.

Ona je samo klimnula glavom i blago se osmehnula. Bila je vitka, zgodna devojka, duge plave kose koja joj je padala do polovine leđa. Njene bujne obline privlačile su poglede svakog muškarca, pa nije ni čudo što su plaćeni revolveraši pokušali da je napadnu. Osim toga, bila je veoma lepa; blede lice, pune čulne usne i prekrasne oči boje neba.

– Ostava nije baš prepuna – kazala je kao da se izvinjava – ali pripremiću vam povrće i pečene krompire.

– To će biti sasvim dovoljno, mis Klejton – odvratio je Dok paleći cigaru.

– Da li ste samo u prolazu? – dobaci Melodi stavljajući drva u vatru.

– Tako nekako – promrmlja on kratko.

– Zaista? – upita devojka razočarana dok joj se u glasu mogao osetiti prizvuk razočarenja. Onda je začutala kao da se dvoumi. – Mister Holideje – nastavila je oprezno. – Zašto se ne zadržite u dolini da nam pomognete? U stvari, znam da vas se nije ticalo ono što se dešavalao, a ipak ste nam...

– Ne volim zakon linča niti zlostavljanje slabijih – prekinuo ju je Dok mirno.

Melodi nije odgovorila već se potrudila da što pre skuva kafu i stavi je na sto.

Holidej je uzeo gutljaj i odmah se osetio bolje.

– Koliko dugo živite ovde, mis Klejton?

– Oko godinu i nešto. U stvari, mi smo prvi naseljenici farmeri u okolini. Prešli smo kolima više od hiljadu milja da bismo zauzeli komad slobodne zemlje. Ali nismo dočekani dobrodošlicom... bar kada je u pitanju jedan određeni rančer.

– Do sada još nisam sreo rančera koji je nekog naseljenika dočekao raširenih ruku – prokomentarisao je Dok mirno.

– Ali ovaj o kome govorim dočekao nas je mržnjom i zastrašivanjem – konstatovala je devojka kratko.

– Mislite na vlasnika ranča „Dijamond”?

– Da. Zove se Ejb Bakster – dobacila je spremno.

– A ovo što se danas dogodilo trebalo je da bude primer njegove mržnje i zastrašivanja?

– Najpre nas je samo opomenuo... To jest, Lejfu je rekao da treba da se odselimo sa njegovog pašnjaka. Da, da, baš tako je rekao „njegov pašnjak”. A istina je da je on slobodnu državnu zemlju koristio za napasanje svoje stoke. Naime, ta zemlja je bila slobodna, ali ju je on tretirao kao svoju što mu je omogućavalo da na njoj napasa veliki broj sopstvenih grla. Onda su počeli da dolaze naseljenici i svako je zauzeo parče slobodne zemlje. Dakle, posle opomena sledila su oštrija upozorenja koja su se pretvorila u oružane obračune, paljenje kuća i poneko vešanje. Verovatno ste pri prolazu kroz dolinu videli one napuštene i zapaljene brvnare...?

– Da, video sam ih....

– To je slika ovdašnje stvarnosti – kazala je ona zamišljeno. – Mnogi su se već odselili.

– Ali tek pošto su ih posetili ljudi sa „Dijamonda”?

– Da, baš tako.

– A šta je sa ostalim rančerima u dolini? Nemoguće da je baš sve Baksterovo.

– Postoje još samo dva velika ranča. Tom Kramer je vlasnik „Dugih rogova”, a braća Uren imaju „Zvono”. Ne bih rekla da obožavaju naseljeni-

ke, ali niko od njih do sada nije pokušao da nas otera.

Holidej lagano odbi dim.

– A šta na sve kaže predstavnik zakona? Naseljavanje Zapada odobreno je u Kongresu i to je sada zakon, sviđalo se to nekome ili ne...

Ona se prezrivo osmehnu.

– Šerif Bert Mani? Oh, mister Holideje, nemojte me zasmekjavati!! Pa taj čovek uopšte ne obavlja svoj posao!

– Bakster ga je stavio u džep?

– Ne znam da li je baš tako, ali je dovoljno uplašen da je spreman da zažmuri svaki put kada to Baksteru odgovara.

– To znači da su naseljenici prepušteni sami sebi?

– Baš tako, mister – odvratila je devojka tužno. – Evo, izvolite, poslužite se. Ja idem na trenutak do sobe i pogledam kako je Lejf.

– Samo izvolite.

– Još spava – kazala je vrativši se posle nekoliko trenutaka.

Holidej je probao jelo i posle par zalogaja podigao glavu pogledavši u devojku.

– Ovo je uzuzetno ukusno, mis Klejton. Ja sam prošao dosta restorana od Sent Luisa pa sve do Friska, ali se ne sećam da sam bilo gde pojeo ovako dobro spremljen obrok.

– Hvala vam... – odvratila je, zacrvenevši se. Da bi prikrila zbunjenost okrenula se i sipala sebi kafu. Rasmišljala je o trenutku kada je Trig upozorio svoje pajtaše da se radi o „čuvenom Doku Holideju”. Videvši kako je sredio Bronta Džeksona shvatila je po čemu je njen spasilac tako poznat. Za trenutak je u njenom srcu zatreperila

nada, ali se onda odmah ugasila pritisnuta realnošću i logičnim činjenicama. Koliko je mogla da proceni, njen gost je bio putnik namernik, možda lutalica koji se u dolini našao slučajno, na prolazu prema nekom drugom cilju. Bilo je gubljenje vremena uopšte mu nešto i predložiti. Uostalom, Holidej je već dovoljno učinio za nju i njenog brata. Možda je trebalo ostati na tome i ne tražiti nešto nerealno.

Posmatrala ga je ispod oka i odmah mogla da zaključi da joj se dopadala čvrstina njegovih energičnih vilica kao i način na koji je s vremena na vreme gledao preko stola. Njegov pogled je nosio u osnovi nešto hladno i zagonetno, ali je upijajući se u njeno lice primao neki sjaj i toplinu i to joj se dopalo. Mnogo vremena je prošlo otkako ju je neki muškarac tako gledao. Možda čak i previše. Kao žena, bila je strahovito usamljena mada je povremeno viđala druge naseljenike. No, gotovo svi su bili porodični ljudi i odavno oženjeni. Naravno, grubijana kao što su plaćenici sa „Dijamonda” bilo je tu i tamo, ali je uvek nekako uspevala da im umakne. I tako, dok je sedela za stolom preko puta Holideja, činilo joj se da takvog muškarca nikada nije srela, čak ni ranije, pre nego što je došla u dolinu.

– Možda biste mogli da mi pomognete, mis Klejton – prenuo ju je iz razmišljanja Dokov glas. – Ja sam u prolazu ali uzgred tražim jednog čoveka. Poslednji put kada sam se raspitivao za njega kazali su mi da se uputio u ovom pravcu. Radi se o revolverašu po imenu Steret koji ima ružan ožiljak na licu.

Devojka odmahnu glavom.

– Žao mi je, ali takvog nisam ni videla niti sam bilo šta čula.

– U redu, mis – odvrati Dok paleći cigaru. – Jednog dana ću ga verovatno pronaći...

Ona ga pomalo bojažljivo odmeri.

– A zašto... zbog čega tražite tog čoveka?

– Imam sa njim jedan neraščišćen račun.

– Nameravate da ga ubijete?

Holidej je neko vreme ćutao.

– Da, mis Klejton – odvratio je najzad.

– Onda svakako imate jak razlog za to.

– Ubio mi je prijatelja.

– Shvatam – odvratila je tiho, zapaživši za trenutak blesak gneva u njegovim očima, blesak čiju oštrinu nije ublažilo proteklo vreme.

Tišinu je odjednom poremetio šum koji je ličio na vučenje nekog tereta po drvenom podu. U sledećem trenutku vrata su se otvorila i na njima se pojavio Lejf Klejton još uvek se „dobro” klateći u hodu.

Melodi je skočila i pritrčavši mu obgrlila ga rukama oko vrata.

– Lejfe... hvala bogu – prošaputala je i odmah uplašeno začutala, jer se mladić naslonio na nju dok mu je iz nosa potekao tanak mlaz krvi. – Oh, sve će biti u redu... – kazala je, dovela ga do stola i pomogla mu da sedne. Potom mu je pažljivo obrisala nos i usta i tek tada shvatila da Lejf posmatra čoveka koji je sedeo preko puta. Ljupko se osmehnula i dodala:

– Lejfe.... da te upoznam. Ovo je čovek koji ti je spasao život.

Mladi Klejton zbunjeno zatrese glavom.

– Spasao život... – ponovio je zbunjeno.

– Da. Oni su hteli da te obese, Lejfi, ali se mister Holidej umešao i spasao ti život. Došlo je do obračuna, Bront Džekson je prvi potegao, no mister Holidej mu je dao dobru lekciju.

Mladić je pomalo mutnim pogledom zurio u stranca za stolom. Naime, još mu se ljuljalo pred očima, a glava ga je strahovito bolela.

– Mnogo, mnogo vam hvala.... mister...

– Gospodinovo ime je Holidej – dobacila je Melodi.

Mladić zbunjeno zatrepta.

– Holidej?! – ponovio je kao da ne veruje u ono što je čuo. – Holidej? Da nije možda Dok Holidej?

– Da, taj sam – odvrati Dok kratko.

Melodi je sa čuđenjem gledala u svoga brata koji je zurio u čoveka u tamnom, zaprepašćen i ispunjen nevericom.

– Dok Holidej, pustolov i... i revolveraš? – upitao je sa strahopoštovanjem.

– Neki me tako nazivaju, mladiću Sada je devojka rešila da se umeša.

– U čemu je stvar, Lejfe? Šta je tu toliko čudno?

– Melodi – počeo mladić glasom promuklim od uzbuđenja. – Ti nisi bila na poslednjem sastanku u Vinovoj kući, ali da jesi, bila bi isto tako začuđena neverovatnom igrom slučaja.! Tamo je pomenuto mister Holidejevo ime – dodao je i s teškom mukom ustao,

prišao Doku i pružio mu ruku. – Hvala što ste mi spasili život, mister Holideje.

Dok klimnu glavom i srdačno se rukova sa mladićem.

– Nema na čemu. Nego, rekoste da je moje ime pomenuto na nekom sastanku? Možete li mi reći šta je u pitanju?

– Bio je to specijalan sastanak naseljenika, mister – odvrati mladić.

– Naime, nekolicina nas smo se sastali u pokušaju da stvorimo front protiv nasilnika sa ranča „Dijamond”. Dosta smo pričali o mogućnosti da angažujemo nekog revolveraša i Vin Lojd je napomenuo kako bismo bili srećni ako uspemo da nađemo nekoga kao što je Dok Holidej. Pomenuo je da vas je pre šest meseci video na delu u Send Kriku. Verovatno se sećate tog događaja, mister?

Holidej je uzdahnio. Opet ista priča: glasine, glasine i samo glasine...

– Sećam se. Morao sam da ubijem dvojicu izazivača – odgovorio je šupljim, beživotnim glasom.

– Vin je ispričao da ste ih obojicu sredili... u salunu. On je, znate, bio tamo. Uveravao nas je da je to bio najbrži potez pištoljem koji je u životu video.

Holidej je otresao pepeo sa cigare. Sećao se dvojice plaćenika koji su ga izazvali tek tako, verovatno željni slave. Kao i toliko puta do tada bio je prinuđen da odgovori i pošalje ih na onaj svet.

– Na sastanku su pomenuta i druga imena – nastavio je mladić – ali nijedno nije probudilo takvo interesovanje kao vaše. Kakva slučajnost da se od-

mah posle toga nađete u našem kraju, tačnije rečeno u našoj kući!!

Dok se jedva primetno osmehnu.

– I to se događa. A vi? Šta ste se dogovorili na sastanku? Za koga ste se odlučili?

– Za Klajma. Vin je trebalo da kontaktira sa njim.

– I?

– Pre neki dan mi je rekao da još nije dobio odgovor.

– A koliko ste mu ponudili?

– Dve stotine dolara.

– To je razlog zbog kog još niste dobili odgovor, Klejtone – odvrati Holidej suvo. – Većina revolveraša njegovog kalibra naplaćuje oko pet stotina dolara... zavisno od slučaja.

Mladić uzdahnu.

– Ne možemo dozvoliti sebi da toliko platimo jednog revolveraša, mister Holideje.

Dok ćutke klimnu glavom. Znao je kako je teško ovim ljudima i potpuno ih je razumeo.

– A kolika je vaša tarifa, mister Holideje? – dobaci Melodi neočekivano.

On se sumorno nasmeši.

– Mogu li dobiti još malo kafe, mis Klejton?

Ona se zbuni.

– Naravno – odvratila je prilazeći sa ibrikom u rukama.

Dok se zahvalio i ugasio opušak.

– Ne znam šta ste tačno čuli o meni, ali čini mi se da moram da budem sasvim otvoren. Iako me neki nazivaju revolverašem, verujte mi da to nisam. Ne iznajmljujem revolver, to da znate. Naravno, nisam anđeo. Naprotiv – tamo gde se ja krećem re-

volveri se vrlo često potežu. Potezao sam ga i ja, ali uglavnom iz drugih razloga, ne za novac. Na moju nesreću, zao glas se daleko čuje i zato me većina smatra revolverašem. U svakom slučaju, ja nisam profesionalac kao Klajm, Hels i drugi. No, to je duga priča...

– Gonite li tog Stereta? – upita devojka.

– Na neki način, da.

– Stereta? – ponovi Lejf Klejton zbunjeno.

– Ti si bio u nesvesti kada me mister Holidej pitao da li sam čula ili videla tog čoveka – požuri se Melodi da objasni bratu.

– Jeste li vi čuli za njega? – upita Dok mladića.

– Ne.

Holidej srknu kafu. Koliko je puta za proteklih šest meseci čuo takav odgovor? Pa ipak nikada nije bio sasvim obeshrabren. Znao je da je svet mali i da će kad tad sresti svoga čoveka... i možda baš onda kada se bude najmanje nadao.

– Mister Holideje, ja... u potpunosti vam verujem, da znate. Ali zašto ne biste učinili izuzetak? – predložila je devojka iznenada.

– Pa da... – dodao je mladić očigledno ohrabren. – Možete zaraditi dve stotine dolara, a možda i više...

Dok je neko vreme zamišljeno ćutao. Imao je dovoljno novca, to jest, onoliko koliko mu je trebalo. Čak i da nije bilo tako, ovo nije bio način da ga zaradi. Jeste da su mu se Klejtonovi dopadali, da su bili pošteni i iskreni mladi ljudi, ali... On jednostavno nije želeo da se obavezuje. Uvek je stupao

u akciju ili preduzimao nešto onda kada je on lično to hteo i uvek je donosio nezavisne odluke. Ako je želeo da pomogne onda je to moralo da ostane u granicama isključivo njegove volje, uključujući i odustajanja...

– Molim vas da nam pomognete, mister Holideje – kazala je Melodi molećivo. – Ako bude znao da uz sebe imamo čoveka kao što ste vi, Bakster će dva puta razmisliti pre nego što krene da napadne naše domove.

– Koliko ljudi ima taj Bakster?

– Oko trideset, ali ne brinite – odvrati mladić. – Većina njih su obični kauboji. Opasnost dolazi od grupe revolveraša i zlikovaca, baš onih koji su bili ovde i koje ste mogli da vidite. To su Bront Džekson, onaj koga ste ranili, Džoe Hasket, pa onda Trig, Reb Nejli...

– Nisi pomenuo Vanderpira – dobacila je Melodi.

– Klaus Vanderpir je nadzornik ranča, Baksterova desna ruka.

– A koliko ima naseljenika?

– Dvanaestak. Samo ne zaboravite da mi nismo revolveraši, mister Holideje.

– I protiv sebe imate petoricu revolveraša?

– Tako je.

Zavladala je duga pauza.

– Mister Holideje... – prošaputala je Melodi očiju punih iščekivanja.

– Mislite li... mislite li da bi mogli da ostanete i pomognete nam?

– Pre svega želim da vam kažem jedno – vašu borbu morate voditi vi sami. Šanse za pobedu biće veće ako ste odlučniji i čvrsto uvereni da ste u pravu. Ne kažem da vam u određenoj

prilici neću pomoći kao što sam to i danas učinio. Ali na tako nešto nemojte previše računati. Tako će za vas biti najbolje. A sada molim za još jednu šolju vaše izvrsne kafe.

Melodi ga je bez reči poslužila. Iako je uspela da se osmehne, bila je potpuno razočarana.

* * *

Sa zalaskom sunca Dok Holidej je ujahao u glavnu ulicu grada Torntona koji se nalazio u središtu doline. Vlasnici lokala spremali su se da zatvore svoje radnje, a mnogobrojni građani žurili su kući na večeru.

Konjanik je prošao pored niza drvenih pojila za stoku i našao se u centru grada. Tu se glavna ulica širila u mali trg oivičen trima crkvama, bankom, kockarnicom i salunom iznad čijih vrata se nalazio natpis „Veliki konj”. Između mormonske crkve i saluna nalazila se niska zgrada od cigle čiji su prozori bili „ukrašeni” rešetkama. Zgrada je bila uredna, a iznad masivnih drvenih vrata bio je natpis koji je sve obaveštavao da se tu nalazi gradski zatvor, odnosno kancelarija šerifa Berta Manija.

Holidej je prešao trg, zategao vodice svog zelenka i skliznuo iz sedla. Lagano je zakoračio na trotoar od debelih dasaka i čvrstim korakom se uputio prema ulazu u zatvor.

– Udite, Holideje – pozvao ga je neki glas iz unutrašnjosti zgrade.

Lagano je otvorio vrata i ušao u kancelariju. Čovek koji je stajao pored prozora i pušio cigarilos bio je visok i izuzetno mršav. Imao je oko

trideset pet godina i na kožnom prsluku nosio šerifsku značku.

– Poznajete me? – zapitao je Dok.

– Ne lično – odvratio je čuvar zakona. – Samo, slušao sam o vama i to.... prilično. A sada sam čuo da ste u dolini.

– A ko vam je rekao... Bront Džekson?

Šerif zažmiri.

– To je moja stvar, Holideje – odvratio je dok mu se na licu ogledalo nezadovoljstvo. Ne govoreći ništa udaljio se od prozora i stao iza stola.

– Vi ste Mani, je li tako?

– Za vas sam šerif Mani.

– Onda ste vi čovek sa kojim sam došao da razgovaram.

Mani nervozno otrese pepeo sa cigarilosa.

– Pre nego što počnete, imam nešto da vam kažem, Holideje.

– Slušam vas, šerife.

– Dakle...vi ste prilično poznati sa revolverom, a.... kako da kažem... revolveraši nisu dobrodošli u dolinu.

– To je šteta – odvrati Dok sležući ramenima – jer nameravam da ostanem.

– Vraga ćete ostati.

– Vi znate zakon, Mani – podsetio ga je Holidej. – Ne možete bez razloga nekoga oterati iz grada.

– Imam razlog – kazao je šerif.

– A to je?

– Vi ste opasan revolveraš i to je dovoljan razlog.

– Nisam revolveraš, šerife. A ako se striktno rukovodite tom logikom morali biste iz kraja oterati i Džeksona i one druge lupeže koji jašu za ranč „Dijamond”, zar ne?

– Nemojte me učiti kako da radim svoj posao, Holideje.

– Tražim samo da budete dosledni. Ako oterate ljude sa ranča koje sam pomenuo i sam ću odjahati bez ijedne reči. A sada, pošto ste rekli šta ste hteli, da kažem i ja ono što imam. Dakle, je li vaša zbirka zakona ažurirana?

– Naravno da jeste – odvratio je Mani tmurno.

– Onda sigurno imate i Zakon o naseljavanju?

– Tako je – potvrdio je čuvar zakona nategnuto.

– Vaša dužnost kao šerifa je da u skladu sa Zakonom pružite naseljenicima pomoć i podršku. Oni imaju pravo da žive u ovoj dolini. Što je još najvažnije, imaju pravo da žive u miru.

Čovek sa zvezdom se nakašlja.

– Naravno da imaju...

– Zašto onda puštate da ih Baksterovi nasilnici teroriju?

– Koliko dugo ste u ovoj dolini, Holideje?

– Dovoljno dugo da znam šta se događa.

– Dovoljno dugo da čujete naseljeničku verziju!!– odvrati Mani uzbuđeno. – Ali ima i druga istina koju bih želeo da čujete, a ona glasi otprilike ovako. Većina tih takozvanih farmera i ovčara nisu ništa drugo nego obične štetočine, prava kuga za ovaj kraj. Ne toliko što zauzimaju slobodnu preriju već zato što većina njih provodi vreme u krađi goveda. Kladim se da vam niko nije rekao za Kalidža i Hardija! Oni su uhvaćeni na delu kada su krali stoku sa ranča

„Zvono”. Vlasnici ranča, braća Uren, nisu nikakvi zagriženi neprijatelji doseljenika, ali su ipak pristali da kradljivci budu obešeni.

– U redu, utvrđeno je da su dvojica kradljivci stoke. Da li to znači da su svi ostali lopovi?

– Ljudi kažu da je većina njih istog soja.

– Ko kaže? Ljudi kao što je Bakster?

Manijev cigarilos je dogoreo i on ugasi opušak u pepeljari.

– Dopustite da vam nešto kažem, Holideje. Vi ste skoro došli i verovatno ćete brzo i otići. Po mom mišljenju najbolje je da to učinite što je moguće pre. A ja ću i dalje biti šerif ovog grada, može se ići i dalje pa reći „Baksterovog grada”. Razumete li da ja moram da živim ovde, Holideje? Naravno, lako je grupi nadobudnih senatora da donesu zakon koji sa njima nema nikakve veze! Ali, taj zakon treba sprovesti u praksi što je, kao što i sami vidite, veoma, veoma teško.

– Drugim rečima, vi nećete sprovesti taj zakon pošto se plašite Bakstera, šerife.

– Nisam to rekao.

– Jasno vam piše na licu.

– Lepo sam rekao da dolina pripada stočarima i da su svi naseljenici lopovi.

– Pre nego što odem, hoću da kažem samo dve stvari – dobacio je Holidej mirno.

– A to su...?

– Prvo, odlučio sam da neko vreme ostanem u dolini... da bih pomogao naseljenicima. Ako neko od Bak-

sterovih nevaljalaca samo pokuša da pride tim ljudima, dovešću ga ovde i vi... vi ćete ga staviti u zatvor, Mani.

Čuvar zakona pocrvene.

– A šta je drugo?

– Ako vi niste u stanju da štitite zakon to ću učiniti ja, makar... makar delovao potpuno sam.

– Slušajte vi, polovni revolverašu... Holidejevo lice postalo je bezizražajno.

– Ne oslovljavajte me tako, Mani.

Šerif ustade i oštro ga odmeri.

– Rekli ste šta ste hteli, a sada se gubite iz moje kancelarije!

– Ne pre nego što mi odgovorite na jedno pitanje.

– A to je?

– Da li je kroz grad prošao neki čovek po imenu Steret?

– Nikada nisam čuo za njega.

Holidej krenu, ali se ponovo zaustavi na vratima.

– Ako vidite doktora recite mu da ću doći do njega i dovesti Lejfa Klejtona. Treba momku da namesti slomljeni nos.

– Doktor Ketrrou ne leči doseljenike.

– Leči... Počeće sutra... – dobaci Dok hladno i zatvorivši vrata za sobom nestade u sumraku koji se spuštao.

U salunu „Veliki konj” i kockarnici već su bila upaljena svetla. Mada nije imao naročitu želju da ulazi, Dok je ipak rešio da navrati i popije piće, a tek onda da potraži prenoćište. Zato je polako poveo Miga preko prašnjavog trga, ostavio ga na privezištu i laganim korakom ušao u salun. Unutra je bilo isto kao i u mnogim takvim mes-

tima širom Zapada – loš miris viskija i duvanskog dima, ustajao vazduh i nekoliko umornih zabavljačica.

Holidej se naslonio na šank i zatražio brendi.

Dok je čekao da bude uslužen, osmotrio je unutrašnjost ispod oka i u senci balkona primetio grupu ljudi. Iako su svi bili nagnuti nad kartama odmah je shvatio ko su. Bront Džekson je sedeo među njima, leđima okrenut prema šanku. Rame mu je bilo u zavojima što je govorilo o skorašnjem obračunu. Pored njega je sedeo Trig Nejli, dok se preko puta njih, smeškajući se nad gomilom žetona, nalazio snažni Džoe Hasket.

– Vaše piće, mister.

Dok se zahvalio, stavio novčanicu na sto i potegao „dobar” gutljaj. Nije primetio kada je snažni Reb Nejli izronio iz jedne od soba na spratu i nagnuo se preko balkona.

– Hej, Džejk! Sotele!

– Šta... šta nije u redu? – promucalo je Sotel.

– Zar je ovaj salun promenio princip koga se trako dugo držao? – dobacio je snagator razdraženo.

– Ne razumem...

– Od kada je to ovde promenjena praksa da se služe i oni koji to do sada nisu mogli?

– Ne shvatam... O kome je reč? Ko su ti?

– Pa naseljenici i... njihovi obožavaoci!

– Mi... mi nismo promenili politiku, Rebe – odvratio je Sotel približavajući se čoveku koji je silazio.

– Hm... možda to i nije tvoja greška – promrmljao je Nejli. – Možda nisi ni

znao, odnosno, niko ti nije objasnio... Ali, dobro, nećemo biti zlopamtila. Kada ti ne umeš, ja ću preuzeti tvoju dužnost! Dakle, Sotele, upoznaj se sa jednom veoma značajnom osobom. Vidi, za šankom stoji Dok Holidej, obožavalac onih naseljeničkih lupeža!

Drhteći celim telom, Sotel je ustuknuo korak nazad i posmatrao robustnog Nejlija koji se uputio pravo prema šanku.

– Reb je u pravu, Džejk – dobacio je Trig. – To je ona smetenjačina i budala koja je danas stala na stranu farmera. Dakle, taj tip se umešao i sprečio nas da izvršimo pravdu nad lupežom za koga je dokazano da je krao stoku.

Naravno, obojica lupeža su nastojali da uvrede Doka, sigurni u brojčanu nadmoćnost. Naravno, to ni za trenutak nije pokolebalo čoveka u crnom.

– Pravdu? – dobacio je podrugljivo, a glas mu je odjeknuo kao zviždanje severca. – Ja bih to radije nazvao pokušajem ubistva.

– Zaveži, farmerska prišipetljo! – prasnuo je Reb. – Ako nisi znao, nema ničeg goreg od pseta koje staje na stranu tih prokletih dođoša, smrdljivih farmera i najgorih lopova!

– Za tebe bi bilo bolje da povučesh to što si rekao i lepo mi se izviniš – odbrusi Dok ledeno. – Dakle, najbolje bi bilo da ponizno klekneš i zamoliš za oproštaj.

– Ja? A ko će me naterati na to? Sada su se uloge izmenile, prijaško! Prošli put si ti nas držao na nišanu i to samo zato što si nam se prišunjao

kao kakav kukavni prerijski pas. Ali sada je drukčije...

Reb nije završio već je zakoračio ka Holideju sa očiglednom namerom da započne tuču. No, dočekala ga je Dokova pesnica koja se munjevito ispružila i pogodila ga u usne poput teškog čekića. Jasno se čulo krckanje zuba, a onda se Reb zateturao i pao preko najbliže stolice.

Iznenadenje je bilo toliko da niko od banditovih drugova nije pokušao da se umeša. Naime, Reb je bio poznati nasilnik i ubica tako da su svi bili ubeđeni da će za tili čas smlaviti protivnika. Dobijeni udarac izazavao je u njemu nekontrolisani bes tako da se ustavši sa poda odmah ustremio na Doka.

Ovaj ga je čekao ležerno naslonjen na šank, ali ga nijednog trenutka ne gubeći iz vida. Tako je sačekao da mu Reb dođe na udaljenost od oko otprilike dva metra, a ona se odupro laktovima o šank i odbacivši se od poda, dočekao napadača udarcem nogu u grudi. Iznenaden, ovaj je odleteo kao odbačen iz katapulte rušeći sve za sobom.

Ponovo se našavši na podu, Reb je zaurloao od besa i prstima dohvativši grlić flaše, bez razmišljanja je zgrabio i jurnuo u napad kao ranjena zver.

– Ubij zaštitnika prljavih farmera! – viknuo je neko.

No, po licima gostiju videlo se da nisu baš svi delili tu želju. Naprotiv, neki su bili zadovoljni što je ovaj nasilnik i ubica izvukao deblji kraj.

No, borba je još trajala. Bandit je jurnuo sa flašom kao tomahavkom, a Holidej se izmakao u stranu tako

da je flaša snažno udarila u glatku površinu šanka rasprsnuvši se u stotine komadića. Neka salunska zabavljačica je vrisnula baš u trenutku kada je Reb ponovo jurnuo.

Ovoga puta nije bilo šale, jer je bandit u ruci držao razbijenu bocu koja je mogla da bude veoma opasna. Zato je Dok skočio dva koraka u stranu, munjevito potegao revolver i opalio. Ostatak boce se rasprsnuo u napadačevoj ruci, a nekoliko sitnih komadića ga je poseklo po šaci. Svima u salunu je zastao dah jer ljudi do tada nisu ni znali da neko može da potegne revolver tako brzo. Zaprepašćeni Reb je nepomično stajao i zurio u svoju krvavu šaku kao da ne shvata šta se desilo. To je iskoristio Dok, priskočio za tren oka i zadarao mu udarac revolverom po slepoočnici. Reb je poslednjim snagama pokušao da pruži ruku i izvuče revolver, ali Holidejeva pesnica ga je osujetila i on se poput vreće srušio na pod.

– Da li još neko želi da me spreči da na miru ispijem svoje piće? – upitao je posmatrajući prisutne.

No, niko ga nije čak ni pogledao. Neki su gledali u pod dok su drugi sa čuđenjem još uvek posmatrali nepomično Rebovo telo.

– Onda u redu – konstatovao je Dok i nasuo sebi još jedan brendi.

Svi gosti, a sa njima i ljudi sa „Dijamonda” vratili su se kartama i piću. Ponovo se čuo uobičajeni žamor, a jedna zabavljačica je sela za pianino i zasvirala.

Lagano i ćutke, Trig Nejli i Džoe Hasket su podigli nepomično Rebovo

telo i poneli ga prema izlazu. Bront Džekson je ostao da sedi za stolom i gnevno odmerava Holideja.

No, ovaj na to nije obraćao pažnju.

– Sotele – oslovio je ljubaznog čoveka za šankom.

– Da, izvolite? Na usluzi sam vam, gospodine.

– Sledeći put kada dođem ovamo dovešću nekoliko svojih prijatelja doseljenika – govorio je Dok namerno naglašavajući reči iz kojih je izbijala pritajena pretnja. – Ti ćeš ih, naravno, učtivo uslužiti kao i sve ostale. Jasno...?

– Ovaj... sve je jasno, mister – odvrati Sotel kolebajući se.

Holidej ispi piće do dna i laganim korakom izađe u noć. Iznad grada je stražarila žuta kugla punog meseca, sjajna, daleka i pomalo tajanstvena. Taman kada je prišao Migu želeći da ga odvede do gradske štale, Dok iza sebe začu nečiji glas.

– Halo, Džone Holideje!

Glas je zvučao nežno kao šapat iz prošlosti.

Holidej se okrenuo i ispred sebe ugledao siluetu vitke žene ogrnute šalom. Stajala je u senci na početku ulice, a slab večernji povetarac poigravao se njenom plameno crvenom kosom.

– Ebi... – izustio je Dok. – Ebi Barčard.

– Dugo se nismo videli, Dok.

– Ebi... Šta ti radiš ovde u Torn-tonu?

Nije odgovorila pa je ćutke pošao prema mestu na kome je stajala. Prošlo je pune tri godine otkako ju je poslednji put video, ali je zato

u samoći dugih besanih noći često mislio na nju, na devojkicu koja ga je iskreno volela, a koju je ostavio bez ikakvog objašnjenja. Znao je da će shvatiti da ne mogu početi zajednički život jer je on bio večiti usamljenik i lutalica. I ona je to razumela.

Kada je prišao blizu video je da devojkica na sebi ima svetlocrveni kostim salunske zabavljačice.

– Šta radim ovde? – osmehnula se sa gorčinom. – Radim kod „Velikog konja”.

– A gde je Klej? – zapita Dok nabravši obrve.

– Klej je mrtav.

– Žao mi je što to čujem, Ebi – kazao je stegnuvši je za mišicu.

Bila je vitka, još uvek božanstveno lepa, ali joj je lice bilo nekako drugačije. Više nije bilo onog izraza čarobne nevinosti koji ju je krasio, a oči... oči su joj imale nekako tužan izraz.

Ona ga je pogledala i zaustila da nešto kaže, ali je baš tada kao grom iz dubine pakla grmnuo pucanj. Metak je sikćući doleteo iz mraka i napravio rupu u zidu samo nekoliko santimetara iznad Holidejeve glave. Ne časeći ni časa, on zgrabi devojkicu i baci se sa njom u prašinu baš u trenutku kada je drugi metak fijuknuo iznad njihovih glava i udario o neki ulični kamen.

Kada je odjeknuo i treći hitac, Dok je ugledao siluetu zgrčenog čoveka pored korita za pojenje stoke na drugoj strani i izvukao revolver. Šapnuvši Ebi da ne diže glavu sa tla, počeo je da puzi ka početku ulice koristeći ivicu trotoara kao zaštitu.

Strelac koji ih je gađao opalio je još jednom i sjaj mesečine blesnuo je na cevi „vinčesterke!”.

Ne obazirući se na to Holidej je nanišanio i onda ugledao bradato lice Džoe Hasketa. Po njegovim kretnjama zaključio je da se bandit upravo sprema da pobjegne. Zato je izvukao šestometak, povukao oroz i već posle nekoliko trenutaka Džoe Hasket se zateturio i pao licem u prašinu.

Neko je raskrilo leptir vrata saluna, a Holidej je ustao i vratio revolver u futrolu. Pomogao je Ebi da se podigne i uhvatio je za ruku. Ljudi su već čučali pored Hasketa koga je šerif Mani okrenuo na leđa.

– Još uvek diše – dobacio je drugi.

Šerif je sumnjičavo odmerio Doka.

– Nije vam trebalo mnogo vremena pa da počnete pucnjavu, Holideje?

– Nisam ja počeo – promrmljao je suvo.

– Hasket je počeo – umešala se Ebi.

– Čekao je Doka u zasedi i pucao iz mraka. Ja sam bila ovde i tačno znam šta se desilo.

– Svejedno – nastavio je Mani natmureno. – Nema ni pola časa otkako ste u gradu, a već...

– Suviše pričate, šerife – prekinuo ga je Dok hladno. – Dok vi brbljate i prepirete se ovaj nevaljalac ovde će iskrvariti. Zato će biti bolje da ne razglabate već odmah pozovete doktora.

Čuvar zakona ga je besno odmerio, a onda povikao.

– Pozovite Ketrouta!

– Odmah, mister Mani! – odazvao se neki glas.

Šerif klimnu glavom i ponovo se okrete prema Doku.

– Vaše prisustvo u gradu uopšte mi nije po volji.

– To ste mi već jednom rekli, šerife – odvratio je Holidej mirno uputivši se ka svom konju.

– Dok... – počela je devojka stidljivo.

On se blago osmehnu.

– Hvala što si se založila za mene, Ebi.

– Dok, ja istina radim kod „Velikog konja”, ali stanujem na drugom mestu – kazala je stavivši mu ruku na mišicu. – Imam sobu odmah iza pekare... u pansionu gospođe Voker. Tamo je mirno. Možemo poći zajedno ako nemaš ništa protiv.

Dok ju je pogledao prisećajući se prošlosti.

– Hajdemo. Ali prvo moram da ostavim konja.

– U redu. Štala je blizu pa ću krenuti sa tobom.

Nekoliko minuta kasnije Dok je probudio dremljivog štalskog momka, napomenuo mu da dobro nahrani i istimari konja, uzeo putnu torbu sa sedla i krenuo sa devojkom. Bilo je mračno i blag noćni povetarac nosio je miris njene kose do njega. Baš kao nekad...

Ćutke ga je pvela uz stepenice do dođe broj pet. Prostorija je bila čista i uredna, sa mermernim umivaonikom, jednim širokim krevetom, ormanom, stolom i dve stolice. Izbledeo tepih pokrivao je deo poda, a staro prozorsko krilo nije moglo da se zatvori. Ebi je zapalila petrolejku, a Dok je jedva čujno uzdahnuo. Mada rela-

tivno udobna, soba je bila daleko od luksuza koji je Ebi delila sa Klejom, pomislio je.

– Klej je bio... suviše mlad da umre – izustio je.

– Dvojica razbojnika sačekala su ga jedne noći i zatražili da im preda dnevni pazar – počela je da priča Ebi.

– Klej je odbio i oni... oni su ga ubili. Sa dva metka u glavu. I eto... tako sam postala udovica.

– Ali, otkuda ti ovde? Klej je imao kuću...

– Od temelja do krova opterećenu hipotekom – kazala je sa gorčinom.

– Uzeo je zajam da finansira biznis i tako... Pošto nisam uspela da prodam trgovinu, banka je zatražila otplatu i ja sam se našla na ulici. Znaš Dok...

– Da? Reci slobodno...?

– Ja sam postala.... prostitutka. Nisam mogla da nađem nikakav posao i... ostalo mi je ili to ili da umrem od gladi. Najpre sam gospodu primala u svojoj sobi, a onda... onda sam počela da radim u salunima. Na posletku sam došla ovamo, u Tornton. U „Velikom konju” daju veći procenat, mada priznajem, kauboiji mogu da budu pomalo grubi.

– Prešla si dug put od doline Langhorn – kazao je Dok prikrivajući sažaljenje.

– Predugačak – složila se klimnuvši glavom. – No, nisam imala drugog izbora.

– Život je čudan, zar ne? – Ja tako dobro znam koliko može da bude surov i nepravedan – promrmljao je, došao do prozora i zagledao se u noć. S prvog sprata je mogao da vidi ulicu i deo skvera. Do tog trenutka gomila

se već bila razišla i kroz noćni vazduh dopirala je muzika iz saluna.

– Znam zašto si došao u dolinu – kazala je Ebi mirno.

– Kako to?

– Pošto je jahač sa „Dijamonda” pokušao da te ubije, to znači da pomažeš naseljenicima. U svakom slučaju, grad bruji o tome šta si danas učinio za onih dvoje mladih ljudi na farmi. Po onome što je Džekson ispričao, umešao si se i sprečio da naprave novo zlo.

– Da, tako je. Nisam dozvolio da obese mladića niti da napastvuju devojkju.

– Porodica Klejton, je li tako?

– Da.

– Melodi Klejton je lepa žena – kazala je Ebi i pogledala ga pravo u oči.

– To sam zapazio.

Sada mu je prišla sasvim blizu.

– Nekada si zapažao i mene.

– Da, nekada... U stvari, ti si i sada vrlo privlačna.

– Ali sam prostitutka... Da li to hoćeš da kažeš?

– Naravno da ne. Jer šta to uopšte znači za mene... lutalicu, takoreći probisveta. Ne dajem ništa na lažni sjaj A ono pravo... to ti imaš i sada, draga?

– Iako sam... drolja?

Dok joj stavi ruku na mišicu.

– Suviše gruba reč za tebe.

– Hoćeš li onda noćas ostati kod mene? – zapitala je sa neskrivenom nadom.

– Ne, Ebi. Ono što je jednom završeno ne treba ponovo počinjati.

– A jednoga dana?

– Jednoga dana? – ponovio je zamišljeno dok su mu oči potamnele.
– Možda Ebi, ako me pre toga ne pogodi metak.

Ona mu je prišla i čvrsto ga zagrlila. Pronašla je te privlačne, muževne usne i spustila na njih dug poljubac. Dok je izdržao taj dodir, zatim se blago, ali odlučno izvukao iz njenog zagrljaja.

– Laku noć, Ebi. Slatko spavaj.

– Laku noć – šapnula je devojkina tužno. – Mama Voker je u parteru, prva vrata desno. Ima dovoljno praznih soba.

Holidej je izašao i ćutke zatvorio vrata za sobom.

* * *

Bilo je lepo prijatno jutro, a žuta kugla sunca se lagano dizala prema nebu i svojim raskošnim sjajem obasjavala ceo predeo. Dok Holidej je jahao prema Torntonu dok se pored njega truckao stari jednopreg Klejtonovih. Na prednjem sedištu, pored Lejfa koji je držao uzde, sedela je lepa plavokosa Melodi. Mladić je se trudio da se ponaša normalno, mada mu je lice bilo modro i podbulo, a slomljen nos ga strahovito bolelo.

Kada su stigli do grada, Holidej se još više približio jednopregu i idući glavnom ulicom, uputio se pravo prema lekarskoj ordinaciji. Zaustavili su se ispred zgrade ravnog krova koja se nalazila odmah pored „Teksas banke“. Holidej se prvi popeo na trem i zakucao na vrata. Zatim se odmakao i dao znak mladiću.

Otvorio im je visok čovek naboranog lica. Doktor Ketrou je imao sive riblje oči i nervozno je treptao.

– Šta je? – zapitao je oštro.

– Potrebno mi je lečenje, doktore – odvratio je Lejf pošto ga je ljubazno pozdravio. – Mislim da mi je slomljena nosna kost i da je treba namestiti.

Doktor je pogledao iznad njegovog ramena i ugledao Holideja. Pogled mu se spustio do niklovanog revolvera u futroli od crnog boksa. Za trenutak se lecnuo, ali se i dalje dvoumio.

– Da li vam je Mani preneo moju poruku, doktore? – dobacio je Dok hladno.

– Ovaj... da – potvrdio je Ketrou i obazreo se oko sebe želeći da vidi da li ih neko posmatra. – Hajde, uđite! – dodao je žurno. – Ne mogu da se zadržavam pošto za jedan sat imam zakazanu operaciju.

– Hajde, momče! – dobaci Dok potapšavši ga po ramenu. – Ti uđi, a nas dvoje ćemo se pobrinuti za nabavku.

Melodi sa olakšanjem odahnu.

– Oh, ne znam kako ste ovo uspeli, mister Holideje...! No, pretpostavljam da će sledeći cilj biti još teži pošto je vlasnik trgovine oduvek odbijao da usluži doseljenike. Znate, Klem Kingsvud je oženjen Baksterovom kćerkom.

– Pa kako ste se onda snabdevali?

– Sami smo gajili žito i povrće – odvratila je devojkina. – A u maloj trgovačkoj postaji koju je vodio Čarli Sam prodavali su nam ostalo... za gotov novac. Nevolja je u tome što Čarli nema neki izbor...

– Ništa ne brinite, Kingsvud će nas uslužiti. – Trgovina je...?

– Da, malo niže u ulici.

– Onda hajdemo tamo – odvrati Dok uputivši joj pogled pun ohrabrenja.

Klimnula je glavom i prihvatila vodice.

Jednopreg je zakloparao prašnjavom ulicom prema Kingsvudovoj radnji mešovitom robom. Kada se zaustavio, dve gradske dame u dugačkim haljinama prezrivo su odmerile Melodi i žurno nastavile prema crkvi.

Naravno, devojka je to primetila, ali ohrabrena Dokovim prisustvom, samo je podigla glavu i čvršće stisnula praznu korpu. Čutke su ušli u veliku radnju u kojoj se prodavalo sve. Od namirnica i alatki do najrazličitije muške i ženske garderobe.

Holidej ju je čutke pratio. Dok su se približavali tezgi zapahnuo ga je miris duvana. Pošto su četvorica kupaca čekali da budu usluženi, devojka je iskoristila priliku da razgleda haljine izložene na desnoj strani.

Čovek iza tezge bio je mršav, pacovskog lica i sitnih prodornih očiju. Sa dosadom je odmerio Melodi i nastavio da priča sa gradskim propovednikom koji je kupovao so.

Melodi je i dalje strpljivo čekala...

Kingsvud je uslužio svu četvoricu mušterija, namrštio se na Melodi i namerno joj okrenuo leđa. Zatim je počeo da stavlja cenu na robu praveći se da je ne vidi.

– Gospodine Kingsvud! – obratila mu se devojka ljubazno.

Nije se okrenuo niti je bilo čime pokazao da je čuje.

– Gospodine Kingsvud, htela bih brašna i kafe.

Mršavko glasno uzdahnu.

– Gospođice – počeo je monotonim glasom trudeći se da se ne okrene.

– Mislim da su moja pravila krajnje jasna i da ih vi poznajete. U ovoj radnji ne služimo doseljenike... ili već kako sami sebe nazivate. Ne služimo takođe ni Crnce, meleze ili Indijance. Kažu da Čarli Sam nema ništa protiv da služi uljeze u dolinu...

– On često nema ono što mi treba...

– Pa šta! To nije moj problem!

– Kingsvude – dobacio je Holidej ledeno. – Kada razgovarate sa damom uobičajeno je da se okrenete prema njoj!

– Ovo je moja trgovina i ponašam se kako hoću, mister.

– Okreni se da te ja ne okrenem!

– grmnuo je Holidej ljutito. – A zatim usluži damu kako to i dolikuje.

Ovaj se okrete i pogleda čoveka u crnom.

– Vi ste Holidej? – upitao je natmureno.

– Tako kažu.

– Pa da vam kažem nešto, Holideje. Čuo sam dosta o vama. To jest, mislim da ceo grad zna sve o vama, ko ste i... na čijoj ste strani. Priča se da od samog dolaska u Tornton maltretirate ljude. Pa lepo, ja znam svoja prava. Osim toga, u svojoj trgovini sam i mogu da poslužujem koga hoću. Zato bi bilo najbolje da odete, jer ste nepoželjni.

– Ovoj dami je nešto potrebno – dodade Holidej hladno. – Ako je ti ne poslužiš, bićemo prinuđeni da se

poslužimo sami i platimo koliko mislimo da treba.

Čovek se trže i nepoverljivo zažmiri.

– Vraga ćete smeti.

Onda su se vrata na zidu tezge otvorila i na njima se pojavio visok tamnopus čovek strogog izraza lica, tankih usana i povijenog nosa. U načinu na koji je osmotrio ceo prizor bilo je neke oholosti i arogancije. Lagano je izvadio cigaru iz usta i rekao:

– Usluži ih, Klem... ovoga puta.

– Odmah – odvratio je Kingsvud kratko.

– To je... Ejb Bakster – šapnula je Melodi.

– To sam i mislio – promrmlja Holidej odmeravajući Bakstera koji je lagano ušao u trgovinu.

– Šta želite? – progundao je Kingsvud neljubazno

– Brašno i kafu, molim – kazala je Melodi.

– Klem je moj zet – rekao je Bakster stojeći pored tezge. – Čini mi se da bi trebalo da se predstavim. Zovem se Ejb Bakster i vlasnik sam ranča „Diamond“, – saopštio je, kratko pogledao Holideja i usiljeno se osmehnuo.

– Po svemu sudeći vi ste taj čuveni Holidej, zar ne?

– Tako nekako.

Bakster prekrsti ruke na grudima i namršti se.

– Vi ste se već susreli sa nekim mojim ljudima, Holideje?

– Niste pogrešili.

– Oni su mi pričali o vama.... mister. I po onome što sam čuo, priznajem da sam očekivao nešto drugo. Hm...

sada moram da kažem da ste me iznenadili.

– U kom smislu?

– Pa svojim izgledom. Više mi ličite na nekog salonskog udvarača nego na čoveka od oružja.

– Izgled može da vara.

– Tačno – složio se Bakster i nekako tužno se osmehnuo. – Izgleda da ste, uprkos izgledu, ipak na velikom glasu.

Holidej nije odgovorio. Strpljivo je čekao da vidi šta će bogati rančer reći, kontrolišući pritom način na koji je Kingsvud odmeravao šećer i kafu.

– Da, da... zaista ste na glasu – nastavio je Bakster. – Zato sam se i iznenadio kada sam shvatio da ste pali tako nisko i.... pomažete kradljivcima stoke. Čuo sam dosta o vama i ovo se ne uklapa.

– Uzalud se zamarate, Bakstere. Ja pomažem kome hoću i kako hoću. Eto i sada sam došao da omogućim mis Klejton da kupi sve što joj treba.

– Ponavljam – nastavio je Bakster uporno. – Zaista sam iznenađen da se čovek kao vi spusti tako nisko...

Holidej je namerno ignorisao rančera.

– Da li vam treba još nešto, Melodi? – upitao je devojkicu.

Ona je nekoliko trenutaka razmišljala, a onda mu jedva čujno odvratila.

– Treba mi so i konzervirano meso.

– U redu. Čuo si damu, Kingsvude?

Ali ni Bakster nije odustajao.

– Koliko vam plaćaju, Holideje?

– upitao je glasno.

– To je moja stvar.

– Ma koliko da vam daju ja ću vam platiti trostruko samo da radite za mene – dobacio i zadovoljno se osmehnuo spazivši devojčin uplašeni pogled. – Trostruka nagrada, da, da... Vredi o tome razmisliti, zar ne Holideje?

– Za mene ne.

– Šta je to što vas vezuje za bandu kradljivaca stoke i zemlje? – nervozno je dodao rančer. Onda se malo okrenuo i osmotrio vitku liniju devojčinog tela. – Aha... možda ipak ima nešto, to jest, neko... Možda vam posao donosi određene... ovaj... posebne koristi...

– Ako ne zavežete tu vašu prijavu gubicu, budite sigurni da ću vam je zatvoriti – dobacio je Holidej ljutito.

Sa rančerovog lica nestao je osmeh. Na obrazima su mu se pojavile rumene mrlje, a oči opasno suzile.

– Možda, naglašavam ono „možda ipak ne shvatate sa kim govorite” – izustio je muklo.

– Znam s kim govorim – odvratio je Dok mirno. – Sa Baksterom, „stočarskim baronom”, najmoćnijim čovekom u ovoj pokrajini. Sa čovekom koji poseduje pola ovog grada i koji je prava zmija, jer pokušava da otera naseljenike pošto svu zemlju hoće samo za sebe. Da, mister, savršeno dobro znam s kim govorim.

Bakster je podrhtavao od gneva. Zar postoji osoba koja može tako da razgovara sa njim? Na boku je imao pripasan revolver i u jednom trenutku ruka mu je pošla naniže. No, odmah zatim se mlitavo spustila.

– Idite sa vašim paorskim prijateljima, ali dobro razmislite, Holideje. Ra-

dite za kradljivce i uljeze, a možete da radite za mene i trostruko zaradite!

– dodao je i izvadio dugačku cigaru iz tabakere. – A možda bismo mogli da vam obezbedimo i posebne pogodnosti koje sada uživate.

Dok nije obraćao pažnju na njegove reči već se okrenuo prema Kingsvudu.

– Da li je sve u redu?

– Jeste, mister Holideje – odvratila je Melodi brzo. – Dobila sam robu koju sam tražila i platila račun.

– Možemo krenuti?

– Samo da stavim sve u korpu...

Holidej je klimnuo glavom i okrenuo se prema rančeru.

– Vi ste dosta govorili i sada poslušajte mene – sam biram svoje prijatelje i družim se sa kim hoću. U svakom slučaju, vas nikada ne bih izabrao. Da li je to jasno?

Rančer se iznenađeno trže i u momentu preblede.

– Mislim da bi bilo krajnje vreme da odete!

– Još nešto, Baksteru – odvrati Dok zastajući. – Znate, za sve što vaši nasilnici urade smatraću vas lično odgovornim. Ako makar i prstom dotaknu neke od mojih prijatelja odmah ću doći u grad da vas potražim! – dodao je ljutito i brzim korakom pošao za Melodi.

Dok joj je pomagao da se popne na kola posmatrala ga je očiju punih oduševljenja. No, bila je dovoljno mudra da ništa ne kaže znajući da bi svaka reč bila suvišna.

– Idemo po vašeg brata – kazao je Dok kratko. – Posle toga ću vas otpratiti na farmu.

* * *

Dan je prošao mirno i grad se vratio uobičajenom tempu. Pošto se posle ručka odmorio u svojoj sobi u pensionu Mame Voker, Dok je sačekao da žega umine i nešto pre zalaska sunca pojahao na farmu Klejtonovih. Naime, tamo je bio skup svih doseljenika koji je sa njim u dogovoru, organizovao mladi Lejf. Kada je stigao, u dvorištu je bilo već nekoliko porodica. Pozdravio ih je kratkim klimanjem glave i lagano se udaljio. Seo je u senku velikog oraha i zapalio cigaru čekajući da se svi okupe.

Prvi se dovezao Bil Fehner, neverovatno snažan čovek simpatičnog lica. Pošto je bio mormon imao je dve žene koje su, lepuškaste i stidljive, ćutke sedele u kolima. On je stigao u dolinu odmah posle Klejtonovih, a farma koju je imao naslanjala se na istočnu granicu ranča „Dijamond“.

Posle njega je stigao Hans Malkard, visok čovek plave razbarušene kose koji se bavio gajenjem ovaca. Odmah za njim došao je Dejv Najt sa svojim sinom Erikom. Njih dvojica su stigli u dolinu pre desetak dana, a Baksterovi ljudi su ih već posetili.

Još jedan od doseljenika stigao je hramajući i odmah podsetio Doka na Toma Vlena, njegovog prijatelja koji više nije bio među živima. Za njim, odmah posle zalaska sunca, došli su Luk Veb i Ridž Hoskins zajedno sa ženama. Veb je bio simpatičan četrdesetogodišnjak snažne građe, potpuno različit od svoje žene, lepuškaste Eve koja se neprestano

smešila i koja je bila bar desetak godina mlađa od svog supruga.

Poslednji je stigao smeđokosi Vin Lojd. Ugledavši Holideja, iznenađeno se trgao i prišao mu sa izrazom strahopoštovanja.

– Pozdravljam vas, mister Holideje. Moje poštovanje... Znate, ja sam vas video u Send Kriku onda kada ste...

– Sve je u redu – prekinuo ga je Dok blago ga uhvativši za ruku. – Možda će biti bolje da ostavimo prošlost na miru. Uostalom, vidim da Lejf želi da otvori sastanak. Treba da im se pridružite!

I zaista, mladić je stao na stepenicu trema i učtivo pozdravio sve prisutne.

– Mislim da svi znate zašto sam vas pozvao. Svi imamo problem sa Baksterom i to nam smeta da vodimo normalan život. Kao što se sećate, na polednjem sastanku smo razgovarali o tome da iznajmimo nekog revolveraša. Bilo je reč o jednom određenom čoveku koji... izgleda nije prihvatio našu ponudu. Naime, nije nam čak ni odgovorio na pismo.

Začuo se tih, sumoran žagor.

Holidej je zapalio cigaru, a Klejton je nastavio. Taj mladi farmer se neosporno nametnuo kao vođa, možda zbog toga što je prvi došao u dolinu, a možda zato što je bio izuzetno hrabar, čvrst i nepokolebljiv.

– Prema tome, prepušteni smo samo sebi – kazao je Lejf. – Srećom po nas u dolinu je slučajno stigao Dok Holidej, čovek čije se ime čulo na sastanku, ali o kome nismo mogli ni da sanjamo. Ovaj čuveni strelac

nije pristao da se za novac angažuje na našoj strani ali... možda bi nam mogao pomoći na neki drugi način.

– Dok Holidej bi bio pravo rešenje – rekao je Vin.

– Plaćićemo i više! – dobacio je Veb vatreno.

– Ništa nam ne može koristiti više od dobrog revolvera – konstatovao je Hoskins odlučno.

Dok je ustao sa svog mesta pod orahom i prišao skupu. Lagano je osmotrio ozbiljna lica naseljenika prepoznajući na njima napetost, strepnju i strah.

– Ne volim mnogo da govorim i zato ću biti kratak – rekao je. – Pravo rešenje zavisi samo od vas. Hoću da kažem da se morate osloniti na sebe, morate biti jednodušni i.... obavezno proučiti svog protivnika. Ja ću vam u tome pomoći. Što se tiče Bakstera, on kao i svi nasilnici ne voli kada mu se uzvрати istom merom. Takvi žele da zadaju udarac i da se na tome završi. Do sada je tako bilo, to jest, sve je išlo onako kako je on planirao. Moj savet je da uzvratite istom merom kada jahači sa „Dijamonda” napadnu nekoga od vas. Na primer, ako čujete pucnje sa susedne farme treba da pođete u pomoć napadnutom. Znači, nikako ne smete ostati kod kuće u nadi da će vas ostaviti na miru jer se to neće dogoditi. Umesto toga, treba da se sakupite i date im porciju njihovog sopstvenog leka. Tako ćete pomoći susedu, ali i samom sebi.

– Zvuči pametno – dobacio je Veb klimnuvši glavom.

– Samo vas podsećam da mi nismo revolveraši – dobacio je Haskins suvo.

– Ali nosite oružje, nije li tako? Onda ga iskoristite i to je sve.

– Pokušaćemo – dobacio je Malkard.

Atmosfera je bila mnogo manje napeta, jer su se ljudi opustili i počeli da postavljaju pitanja. Dok je svakome strpljivo odgovorio i činilo se da su svi na određeni način umireni. Posle nekog vremena i dogovora sa Lejfom počeli su da se razilaze.

Holidejih je posmatrao razmišljajući o životu uopšte i nepravdi koja ih je zadesila. Svi oni prevalili su veliki put da bi ostvarili san o novom domu i drugačijem životu, a sada je tuđa pohlepa htela da ih uništi i zauvek otera iz doline. Pogledao je u daljinu odakle su se nazirala svetla sa ranča „Dijamond”...

– Hoćete li kafu? – zapitala je Melodi i prenula ga iz razmišljanja.

– Mogao bih.

Devojka mu je sipala kafu i sela pored njega. Neko vreme su ćutali i uživali u divnoj noći koja se spustila na kraj.

– Hvala vam na kafi, mis Klejton – iznenada joj se obrati Dok ustajući.

– Ja bih sada morao da krenem

I ona hitro ustade.

– Oh, mister Holideje, zaista mi je žao što u našoj kući nema dovoljno mesta da...

– Ništa ne brinite – prekinuo ju je blago. – Imam sobu u gradu i u tom pansionu mi je sasvim udobno. Videćemo se sutra, mis. Laku noć!

– Laku noć – odvratila je drhtavim glasom.

Holidej se uputio ka štali gde se Mig bezbrižno odmarao. Noćni povetarac tiho je pirkao i donosio miris trave i sena iz prerije. Visoko na nebu blistala je zlatna kugla meseca. Čuo je zatvaranje vrata i zaključio da se Melodi povukla na spavanje. No, nekoliko trenutaka kasnije začuo je kako neko hoda po travi, okrenuo se i – ugledao vitku devojčinu priliku obasjanu mesečinom. Stidljivo mu je prišla.

– Mislio sam da ste već u krevetu – dobaci Dok naslonivši se na zid staje.

– Pa... htela sam, ali...

– Ali šta?

Nije ništa odgovorila.

Zrak mesečine zablistao je u njenoj zlatnoj kosi i u trenutku se učinilo kao da oko glave nosi oreol.

– Pa... pitala sam se da li mogu da učinim nešto... za vas..

I pre nego što je Holidej stigao bilo šta da kaže pružila je ruke i obgrlila ga oko vrata. Već u sledećem trenutku nežno su se poljubili. No, usne mlade Melodi otvorile su se nežno, stidljivo, ne požudno i strasno kao usne Ebi Barčard. Dok se samo kratko kolebao, a onda lagano odvojio njene ruke od svog vrata.

– Ne, Melodi, ne činite to. Možda biste jednoga dana zažalili zbog svega... jer život ne prašta greške.

Rukom je dodirnuo obod šešira, popeo se u sedlo i lagano odjahao u noć.

Melodi je i dalje nepomično stajala dok su se nestašni mesečevi zraci igrali u njenoj kosi boje zlata.

***

Kao i obično Holidej se probudio veoma kasno. Potrajalo je prilično dok se nije sredio, obrijao i obukao. Pre nego što je izašao iz sobe proveo je da li mu se kolt lako vadi iz futrole i natukao šešir još dublje na čelo. Izašao je napolje i ljubazno pozdravio gospođu Voker koja je radila u bašti sa cvećem.

Na ulici je bilo malo prolaznika, a i oni koje je sreo sa snebivanjem su mu se sklanjali sa puta. Učinilo mu se da u njihovim očima zapaža neki neodređen strah i nedoumicu. Slično je bilo i sa retkim gostima u salunu. Čak i krčmar koji mu je pozeleo „dobar dan“ izbegao je da ga pogleda u oči. Bili su to za Doka suviše poznati znaci da bi dugo ostao u nedoumici. Nešto se spremalo i to nešto veoma rđavo.

Ipak, doručkovao je na miru i posle popuštene cigare i čašice brendija otišao do štale. Od ćutljivog momka preuzeo je Miga i uputio se u preriju. Hteo je da se pritaji i iz prikrajka malo osmatra farmu Klejtonovih. Slutio je da će sledeći Baksterov korak biti usmeren baš tamo.

Posle dužeg jahanja izbio je na šumom obraslo uzvišenje nedaleko od kuće. Dan je bio sunčan, ali se na travi u šumarku još ponegde zadržala rosa. Posle stotinak metara jahanja kroz šumu ugledao je obrise kuće, ali

i još nešto što ga je nateralo da stane kao ukopan.

Grupa konjanika šunjala se prema brvnari Klejtonovih opkoljavajući je sa svih strana. Izbrojao je deseticu i svi su držali oružje na gotovs.

Jedan od jahača bio je i šerif Mani. Nagnut u selu, u ruci je držao dugačku crnu „vinčesterku”, a pored njega je jahao Ejb Bakster sa šestometkom u ruci i ciničnim pobe- donosnim osmehom na neobrijanom licu. Dok je prepoznao i Reba Nejlija, odmah primetivši da ostali nisu sa „Dijamond” ranča. Ostali su, izgleda, bili građani zaključio je Holidej i po- terao konja tačno prema njima.

Reb ga je prvi spazio i unezvereno se okrenuo prema Baksteru. U isti mah ga je ugledao i šerif.

– Dobar dan, Holideje – pozdravio ga Mani bez topline.

– Dobar dan. Šta vi radite ovde? – upitao je Dok osmotrivši ljude. – Zar nije neučtivo ići u posetu ovako naoružan?

– Ovo nije poseta već potera! – od- brusio je šerif. – Svi ovi ljudi su moji pomoćnici koji su položili zakletvu pa zato držite ruke dalje od revolvera!

– Dobro, ali ipak mi niste odgovo- rili na pitanje.

– Ovde smo zbog Klejtona – doba- cio je Bakster kratko.

– Došli smo da ga uhapsimo – ob- jasnio je Mani.

– A zbog čega?

– Zbog krađe stoke – odgovori rančer podsmešljivo. – Pa zar vam nisam rekao da je ta sorta nepoprav- ljiva, Holideje? Oni će vam ukrasti

sve na šta mogu da stave šapu i posle uspeti da se izvuku. Međutim, Klej- ton je ovoga puta napravio grešku i pokušao da ukrade moju stoku usred bela dana... video ga je jedan veoma pouzdan svedok.

Za to vreme ljudi su opkolili brvna- ru. Dvojica su ostali na padini iznad kuće dok su se ostali rasporedili u polukrug. U tom momentu iz kuće je istrčala Melodi i odmah ga spazila.

– Mister Holideje, šta je ovo? – prošaputala je, uplašeno gledajući u upereno oružje.

– Mani tvrdi da su svi ovi ljudi nje- govi pomoćnici – rekao je Dok. – Oni kažu da je vaš brat kradljivac stoke.

– To je odvratna laž! – planula je Melodi.

– Možda bi trebalo nešto da čujete, devojko – dobacio je šerif ozbilj- no. – Jedan svedok je prijavio Lejfa da je ukrao stoku sa „Dijamonda”. Dolazeći ovamo videli smo tu stoku. Eno je tamo iza brega, na vašoj zem- lji.

Bakster je klimnuo glavom dok mu se u očima mogao videti pobeđnički sjaj.

– Štaa!! – kriknula je devojka. – To nije istina!!

– Videli smo, gospođice – potvrdio je jedan od konjanika. – Videli smo stoku svojim očima i... sva je nosila žig „Dijamonda”.

– Mora biti da su goveda zalutala! – branila se Melodi očajnički.

– Ne zaboravite da postoji svedok koji je video krađu – podsetio je šerif.

Devojka se okrenula i prezrivo odmerila Bakstera.

– Ti... ti si to udesio, svinjo! Sve ovo si podmetnuo Lejfu! Dobro znaš da on nije ukrao nijedno tvoje grlo!

– Traćimo vreme – promrmljao je Bakster. – Došli smo da Lejfa Klejtona sprovedemo u zatvor i to ćemo učiniti.

– Bar niste nameravali da ga linčujete kao prošli put... – promrmlja Dok mrzovoljno.

– Izvucite Klejtona napolje! – naredi šerif dajući istovremeno znak trojici članova potere. – Verovatno sada spava, jer je noćas bio „vredan”!

– Holideje – dobacio je Bakster – ostanite gde ste! Ako ne poslušate naređenje doći ćete u sukob sa predstavnicima zakona.

– Mister Dok... – zaustila je Melodi.

– Ne možemo ništa da učinimo – prekinuo je blago. – Bar za sada...

– Blagi bože! Zar ćemo morati da stojimo i gledamo? – zavapila je devojka očajnički.

Za to vreme trojica članova potere oprezno su prišli brvnari.

– Klejtone! – povikao je Mani. – Izađi napolje i uštedi nam trud! Opkoljen si!

Mali prozor pored vrata škripeći se otvorio. Kroz otvor se promolila cev puške, a iza kundaka se naziralo blede lice Lejfa Klejtona.

– Ovde sam, Mani – odvratio je mladić resko. – Budan sam već izvesno vreme i sve sam čuo. Vi dobro znate da nisam lopov i da mi je sve ovo namešteno.

– To ćeš reći sudiji – odbrusio je Mani. – Za sada si uhapšenik. Baci pušku i izađi napolje ruku dignutih uvis.

– Vraga ću izaći! – prasnuo je Klejton i uperio pušku na trojicu koji su prišli najbliže. – Ako priđete samo još jedan korak prosuću vam mozak!

– Lejfe, stanite! – umešao se Holidej i u dva koraka se našao između puščane cevi i trojice članova potere. – Poslušajte me, molim vas. I sami znate da je Mani šerif, a ovi ljudi su njegovi pomoćnici. Verujte mi, nema druge nego da se predate. Ako počnete sa pucanjem, stavićete se sa druge strane zakona i postaćete bandit. U svakom slučaju, njih je desetorica.

– Prvi put da od vas čujem nešto razumno, Holideje – dobacio je Bakster.

– Lejfe! – povikala je Melodi očajničkim glasom. – Mister Holidej je u pravu. Baci pušku, molim te. Borićemo se na sudu.

– Da se borimo protiv nameštenog suđenja? – prokomentarisao je mladić, još uvek stežući pušku.

– Nemate drugog izbora – ponovio je Holidej mirno.

Bakster je sa zanimanjem odmerio Holideja, a onda digao pištolj.

– Čuo si šerifa, Klejtone. Uhapšen si i zato baci pušku.

Nekoliko sekundi i... mladić je olabavio stisak prstiju, a puška je pala kroz prozor i uz mukli udar tresnula u prašinu.

Lejf se udaljio od prozora i izašao napolje. Mani je poterao konja napred i jednom od trojice ljudi dobacio

lisice. Čulo se jedno metalno „klik” i mladić je jedva čujno uzdahnuo.

– Dovedite mu konja! – naredio je Mani.

Melodi je kao skamenjena posmatrala kako dvojica ljudi ulaze u njihovu štalu i uzimaju konja koji će njenog brata odvesti u zatvor.

– A ko je taj „pouzdani svedok”? – zapitao je Dok.

– Ne mogu da otkrijem njegovo ime, ali mogu da kažem da nije sa Baksterovog ranča. To je nezainteresovana osoba koja želi da pravda bude zadovoljena.

– Zašto mi onda ne kažete njegovo ime?

– Saznaćete ga veoma brzo jer će mladić sutra ujutro biti izveden pred sud.

– A posle toga na vešanje – dodao je Bakster samouvereno. – Krađa stoke u ovoj zemlji je težak zločin.

Holidej oseti grčevit stisak devojčinih prstiju na mišici.

– Nevin sam – dobacio je Lejf pre nego što su ga povelili. – Nikada nisam uzeo ni jedno june sa „Dijamonda”!

– Bojim se da ne izgleda tako, Klej-tone – rekao je šerif, a onda se okrenuo prema Melodi.

– Uzgred rečeno, gospođice, bio mnogo ili malo kriv, vaš brat ima pravo na branioca. U Torntonu postoji advokat po imenu Melvin Hersi. Toliko da znate. Možete mu se slobodno obratiti

Posle toga potera se udaljila odvođeci uhapšenika.

– Mister Holideje, šta da radimo? – upita Melodi bleđa kao kreč.

– Najpre ćemo otići da vidimo tog Melvina Hersija – odvratio je Dok.

***

Kada su Holidej i Melodi ušli u njegovu kancelariju, advokat je sedeo za stolom i pijuckao crno vino. U prvom trenutku se činilo kao da nije ni primetio posetioce, jer je nepomično sedeo i praznim pogledom zurio kroz prozor. Imao je dečije, glatko izbrijano lice, kukast nos i debele usne.

– Gospodine Hersi – kazala je Melodi – potrebna nam je vaša pomoć.

Advokat se okrenuo i s čuđenjem je pogledao.

– Vi ste sestra onog farmera?

– Onda znači, znate?

– Šerif Mani mi je rekao da ćete navratiti – odvratio je i okrenuo se prema Doku. – A vi ste?

– Holidej.

– Ah, da... – promrmljao je Hersi i nasuo još vina u čašu. – Da, da, čuo sam za vas i hoću da vam dam savet, dobri čoveče. Budite oprezni inače će i vama biti potreban advokat.

– Ko vam je to rekao? – upitao je Dok oštro.

– To ja vama kažem, jer imam dovoljno iskustva. Ne znam nikoga ko se Baksteru isprečio na putu, a da nije doživeo neke neprilike.

– Hvala na upozorenju, ali ne bih o tome. Sada smo ovde zbog Lejfa Klejtona.

– Naravno, naravno – odvrati gospodin Hersi zureći u čašu. – Prvo mi recite koliko mogu da budem otvoren.

– Koliko hoćete – rekao je Dok mirno.

– Po onome što sam čuo, slučaj je jasan. Dakle, jedan uvaženi građanin video je kako vaš brat preseca žicu na ogradi koja opasuje ranč „Dijamond” i odvodi sa sobom jedan broj goveda. Vršeći svoju građansku dužnost čovek je obavestio predstavnika zakona posle čega je sastavljena potera sa zadatkom da nađe i privede prekršioca. Pritom su članovi potere videli ukradena goveda koja su bila na Klejtonovom imanju.

– Lejf nije lopov, mister Hersi – dobacila je Melodi sa suzama u očima.

– To je samo vaša tvrdnja – odvratio je Hersi.

– Ali... Lejf mi je brat i dobro ga poznajem...

– Zna ga i svedok, kako reče šerif Mani... – promrmljao je advokat.

– Istina je da šerif nije otkrio identitet svedoka, ali me je uverio da je u pitanju pouzdan, uglađen čovek koji nema veze sa Baksterom ili nekim drugim stočarom. Drugim rečima, taj čovek nema razloga da laže.

– On svakako laže – prasnula je Melodi.

– A šta ćemo sa govedima na vašem imanju? – pitao je Hersi. – Da li su sama tu došla?

– To je mladiću podmetnuto – umešao se Holidej.

– Zar? Jasno vam je da takvu tvrdnju morate da dokažete?

Holidej izvadi cigaru iz tabakere.

– Kako mi se čini vi niste zainteresovani da branite Klejtona?

– To nisam rekao – promrmljao je Hersi i ponovo srknuo vino.

– Ali ste, izgleda, uvereni da je kriv...

– Pokušavam da vam objasnim kako će sud gledati na taj slučaj.

– Kao da je već završen?

– Iskreno rečeno, da – odvratio je advokat ravnodušno.

– Mister Hersi – prasnula je Melodi.

– Hoćete li vi da branite moga brata ili samo gubimo vreme?

– Lično mislim da bi mladić trebalo da prizna krivicu i zamoli za milost.

– Šta?

– Terenski sudija dolazi sutra, mister. Zove se Šen Talbot i veoma dobro ga poznajem. On je skroman, bogobojažljiv čovek i neće poslati uhapšenika na vešala ako ovaj prethodno sve prizna. Isto tako zna da bude strašno strog ako uhapšenik tvrdi da je nevin, a sve činjenice govore protiv.

– Ali Lejf nema šta da prizna! – uporno je ponavljala Melodi. – On je zaista nevin!

No, advokat kao da je nije čuo.

– Ako Klejton prizna krivicu i pokaže kajanje, Talbot će mu „odrezati” dvadeset godina.. – promrmljao je. – Mislim da je to mnogo bolje od vešala, nije li tako?

– Manite se tih glupih predloga – presekao ga je Holidej ledeno. – Zaboravite na Klejtonovo priznanje krivice i računanje na milosrđe nekog biblijaša. Kao što je mis Melodi rekla, Lejf je nevin. Utivite to u vašu tvrdu glavu, Hersi i pođite na sud da tako nešto i dokažete. Ako ste nesposobni za tako nešto, onda dignite ruke od slučaja. Lejf će se bolje braniti sam.

Hersi je iznenađeno zatreptao, brzo ispio vino rekao: – Posetiću Klejtona. Ako ne želi da prizna krivicu ja ću ga braniti i... nastojaću da dokažem njegovu nevinost.

– Voleo bih da počnete – rekao je Dok ustajući.

– Naravno, ali ima nešto što bi trebali da dogovorimo pre toga.

– A to je...

– Nagrada za moje usluge – kazao je Hersi.

– Koliko to iznosi?

Advokat odmeri devojkicu i odlučno podigne bradu.

– Braniću vašeg brata za pedeset dolara.

– Pedeset dolara? – prošaputala je ona bespomoćno.

– Ne brinite, Hersi – kazao je Dok mirno. – Dobićete traženi iznos. Ja ću sve regulisati.

Devojka ga pogleda sa mešavinom radosti i zaprepašćenja.

– Mister Holideje...

Dok podiže ruku dajući joj do znanja da treba da krenu.

– Videćemo se na sudu – dobacio je advokat ustajući.

– Svakako – odvrai Holidej hladno. – I postarajte se da zaslužite tih pedeset dolara, Hersi!

* * *

Dok je pažljivim pogledom pratio pokrete sudije Šena Talbota koji je nagnut preko svog sudijskog stola, posmatrao visokog Indijanca ispred sebe okovanog u lance. Njegovo lice bilo je ozbiljno i izgledalo poput

maske, a tamne oči prodorne i lukave.

Indijanac iz plemena Apača bio je optužen da je prošle nedelje bio pijan.

– Pijanstvo je samo po sebi greh – rekao je sudija pomalo promuklim glasom – A pijanstvo na dan prazničnog mira je dvostruko teži prekršaj. Zar nemaš poštovanja za dan posvećem Svevišnjem, Mršavi Vuče?

Zatvorenik nije odgovorio.

Dok je sudija sipao tiradu kako se treba ponašati nedeljom, Dok se osvrnuo po sudnici. U zadnjem desnom uglu spazio je Bakstera sa dvojicom plaćenika. Primetivši njegov pogled, rančer se prezrivo osmehnuo.

Naravno, to nije uznemirilo iskusnog Holideja mada mu je Baksterovo prisustvo pokazalo koliko je Klejtonov slučaj značajan za sve stočare. Ako naseljenik bude osuđen to će značiti neku vrstu pobede „Dijamonda” i zadavanje teškog udarca naseljeničkoj stvari. Naime, Lejf Klajton je mesecima bio nezvanični lider naseljenika, osoba kojoj su verovali i koja je bila oličenje njihove borbe. Ako on bude obešen ili osuđen na robiju, svi ti ljudi će pokleknuti i izgubiti hrabrost i volju.

– Mršavi Vuče – zaključio je sudija Talbot – presuda ovog suda je da sledećih pet godina provedeš u zatvoru!

Čekić sudije Talbota udario je o sto i šerif je izveo zatvorenika. No, veoma brzo se vratio vodeći sa sobom okovanog Lejfa Klejtona.

– Ovaj čovek je optužen za krađu stoke, časni sudijo – objavio je šerif Mani.

Sudija nabra obrve,

– Kako se optuženi zove?

– Lejf Klejton, gospodine.

– Ima li branioca?

– Klejton je moj klijent – rekao je Hersi ustajući.

– U redu. A sada izvolite, šerife.

Čovek sa zvezdom je očigledno uživao u ulozi tužioca. Lagano je prišao stolu i počeo svoje izlaganje.

–... i kao dokaz za ovo pozivam na mesto za svedoke Viljema Ingrama – rekao je na kraju pošto je detaljno opisao događaj i izložio sve što je imao.

Ingram je ustao. Bio je to visok mršav čovek kosmate crne kose i grgurave brade. Imao je oko trideset i pet, elegantno, pomalo tesno odelo i pogureno držanje. Brzo je prošao pored Holideja i Melodi i uputio se ka malom ograđenom prostoru za svedoke. Posle zakletve na Bibliji i davanja ličnih podataka, šerif ga je pitao.

– Recite sudu gde ste bili u sredu oko pet časova ujutro!

– Jahao sam u grad putem uz potok koji jednim delom ide pored ograde mister Baksterovog imanja.

– U redu! Sada nam svojim rečima ispričajte šta ste videli.

Čovek se nakašlja.

– Pa.. slučajno sam zastao ispod jednog oraha da se malo okrepim viskijem kad... – video je izraz mrštenja na sudijinom licu i brzo se ispravio. – Ovaj, zastao sam da se odmorim.. Pogledao sam na put i video

jednog konjanika kako prelazi preko potoka...

– Ko je to bio? – zapitao je šerif.

– Optuženi Klejton.

– To je laž – povikao je mladi Lejf gledajući u advokata. – Hersi, kažite nešto!

– Smirite se, Klejtone! – zapretio mu je sudija Talbot mršteći se. – Vaš branilac će kasnije imati šansu da postavi pitanja optuženome. A sada budite mirni i ubuduće poštuju ovaj sud! A vi, nastavite!

– Dakle... video sam kako je Klejton sjahao i presekao žicu ograde ranča „Dijamond“. Onda je prošao kroz otvor i počeo da skuplja goveda sa ranča gospodina Bakstera.

– I onda?

– Poterao ih je kroz otvor.

– Znači, vi ste videli kako Klejton krade mister Baksterova goveda?

– Da.

– Svedok je vaš, gospodine Hersi – rekao je Mani smešeći se.

Advokat je još jednom pogledao u spise i lagano ustao dok mu se na licu ocrtavala ravnodušnost pomešana sa dosadom.

– Samo nekoliko pitanja, mister Ingrame.

– Izvolite?

– Koliko blizu ste bili u odnosu na optuženog onoga dana kada ste videli da ulazi na Baksterov ranč.

– Dovoljno blizu.

– A koliko je to? – nije se dao Hersi.

– Dovoljno blizu da mu jasno razaberem lice.

Članovi porote izmenjaše značajne poglde.

– A Klejton nije video vas?

– Pa to je zato što... pretpostavljam da je bio koncentrisan na goveda – odvratio je Ingram što je izazvalo smeh na mnogim licima.

– I kako ste se vi ponašali? Da li ste ga opomenuli da to ne radi?

– Ja sam miroljubiv čovek, mister Hersi – odgovorio je Ingram glumeći skromnost. – Nisam želeo da budem uvučen u neku pucnjavu.

– To vam je pametno, mister – kazao je sudija Talbot i nešto nalik na senku topline odjeknulo je u njegovom glasu. – Uvek sam govorio da nasilje rađa nasilje.

Ingram se osmehnuo krajem usana.

U Holideju je proključao gnev kada je video da se Hersi koleba umesto da napada.

– To bi bilo sve, mister Ingame – dobacio je advokat pomirljivo.

– Ne, nije sve – rekao je Holidej čiji je glas odjeknuo kao zapinjanje oroza.

– Mister Holideje, molim vas! – uzviknuo je Hersi, iznerviran narušavanjem sudske procedure.

Sudija Talbot je lupio čekićem po stolu, a lice mu se zajapurilo.

– Ko je taj čovek, šerife? – upitao je ljutito.

– Zovem se Holidej, sudijo – preduhitrio ga je Dok.

– Mister Holideje – obratio mu se sudija ljutito – vi narušavate red i vređate sud!

– Hteo bih da postavim svedoku jedno pitanje koje je advokat očigledno zaboravio, časni sudijo.

– Mister, molio bih vas da...

– Samo jedno pitanje, sudijo.

Kao hipnotisan, Talbot je spustio čekić i slegnuo ramenima.

– Ovo je van pravila, ali ću ipak dozvoliti, mister.

– Protestujem, Vaša Visosti! – dobacio je šerif.

– Prigovor se odbacuje.

Holidej klimnu glavom i pogleda u svedoka.

– Evo mog pitanja koje je Hersi zaboravio, Ingame. Dakle, koliko ti je Bakster platio da lažeš?

Rančer je ljutito skočio odgurnuvši stolicu. Bio je toliko besan da u prvom trenutku nije znao šta da kaže. Što se tiče svedoka, on je počeo uplašeno da se osvrće dok je sudija podizao ruku čvrsto stežući čekić.

– Kakvo je ovo pitanje, Holideje? I molim vas, vratite se na svoje mesto.

Dok je bio neverovatno miran.

– Dobro, poslušaću vas, ali očekujem odgovor.

– U redu, dobićete prokleti odgovor samo se svi smirite – odbrusio je i pogledom obuhvatio sve prisutne u prostoriji.

– Dakle, mister Ingame? Dajte nam već jednom taj odgovor!

Ovaj se ušeprtljio.

– Ja... ovaj... ja jedva da poznajem mister Bakstera. I... svakako da ne bih lagao. Zakleo sam se da ću govoriti istinu.

– Onda možete napustiti svoje mesto, Ingame – konstatovao je sudija.

Holidej se vratio na mesto znajući da je uzdrmao svedoka, ali mu je bilo jasno da to nije dovoljno. Šerif Mani je nastavio sa dokazivanjem optužbe i još jednom ponovio sve što je rekao na početku.

Zatim je došao red na branioca. Njegov advokat je pozvao samo jednog svedoka, a to je bila Melodi Klejton. Devojka je pod zakletvom izjavila da je njen brat u to vreme popravljao ogradu na ranču i nekoliko puta ponovila da on nije lopov i da mu je sve ovo podmetnuto.

Hersijeva odbrana bila je mlaka i odmah je bilo jasno da nije poštena.

Zatim se porota povukla na većanje.

Sledećih pola sata bili su za mladu Melodi pravi pakao. Iako je Holidej pokušavao da priča sa njom devojka nikako nije mogla da se smiri.

Napokon su stigli i članovi porote.

– Da li ste doneli odluku? – upitao je sudija, prethodno zapovedivši da svi prisutni ustanu.

– Jesmo – kazao je porotnik, crn-purast debeljko žabljih očiju. – Smatramo da je optuženi Lejf Klejton kriv za krađu stoke gospodina Bakstera.

Dokovo lice ostalo je bezizražajno. No, devojka koja je sedela pored nje ga počela je neutešno da jeca.

– Tišina, molim! – upozorio je sudija i okrenuo se prema optuženom. – Imate li vi nešto da kažete, Klejtone?

– Imam – odvratio je mladić muklo. – Izjavljujem da sam nevin i da nika-da nisam ukrao nijedno Baksterovo grlo. Kao što reče gospodin Holidej, rančer je sve ovo namestio kako bi nas oterao iz doline. On je taj...

– Ni reči više! – uzviknuo je Talbot i nervozno lupio čekićem o sto. – Ti si drzak i nemaš nikakvog poštovanja prema sudu, mladiću! Nadam se da ćeš se pomiriti sa Stvoriteljem do

ponedeljka, jer ovaj sud presuđuje da u ponedeljak ujutro budeš izveden do drveta za vešanje i obešen. I neka se svevišnji Gospod smiluje tvojoj grešnoj duši!

Mladić je pobledeo i pogledao u sestru koja je zagnjurila lice u šake i gorko plakala. Pokušao je još nešto da kaže, ali ga je šerif zgrabio i poveo ga napolje. Dok je mirno sedeo i posmatrao Hersija koji je lenjo kupio papire sa stola i stavljao ih u torbu. Samo je krajičkom oka spazio Baksterovo iscereno lice.

– Mir u sudnici! – povikao je sudija nastojeći da umiri ljude koji su glasno zažagorili. – Sledeći slučaj! – dodao je i pogledao prema ulaznim vratima.

Za to vreme Dok je uhvatio devojku za mišicu i praktično je izvukao napolje. Ispred je bilo nekoliko naseljenika koji su sa nestrpljenjem iščekivali presudu. Videvši uplakanu Melodi shvatili su šta se dogodilo.

– Oh, mister Holideje.. – promucala je. – Zar ne postoji ništa što još možemo da učinimo?

– Samo se smirite, mis. Imamo vremena do ponedeljka ujutro. Do tada ću smisliti nešto.

– Ingram je lagao... – prošaputala je očajnički.

– Znam. Ali porota mu je poverovala i jedino je to važno. A sada se vratite kući i ne očajavajte. Setio sam se šta treba da preduzmem.

Ona ga pogleda pravo u oči.

– Ingram? – upitala je.

– Da, Ingram.

– Ne verujem da će vam se pružiti prilika da mu pridete – dobacio je Fehner, doseljenik koji je stajao od-

mah pored njih. – On je pod stalnom zaštitom.

U tom trenutku vrata sudnice su se otvorila i na njima se pojavio Ingram. Levo i desno od njega išli su Bakster i Nejli, dok je iza njega koračao kor-pulentni čovek odeven u kožno teren-sko odelo i plavu košulju.

– Klaus Vanderpir – objasnio je čovek Holideju. – On je Baksterov nadzornik.

Još dvojica ljudi sa „Dijamonda“ dočekali su ih na trotoaru, a onda su se svi lagano uputili ka svojim kon-jima.

– Bakster se pobrinuo za sve – promrmljao je Dok. – Izgleda da ga vodi kod sebe na ranč.

– Da primi novac – dodala je Melodi ogorčeno.

– A gde živi taj Ingram, Fehneru?

Čovek slegnu ramenima.

– Čuo sam da mu je kuća negde van grada – dodao je Malskard, drugi doseljenik koji im je u međuvremenu prišao.

– Trenutno je najbolje da Bakster veruje da smo se predali – kazao je Dok pogledavši prema grupi koja se udaljavala. – Sada bi bilo najbolje da se svi vratite svojim kućama. Napravićemo neki plan...

Ljudi su ga poslušali, a on je poz-dravio Melodi i ćutke krenuo ka salunu. Ušao je unutra ne gledajući ni levo ni desno i naslonio se na šank.

Džejk Sotel ga je natmureno odme-rio.

– Šta želite?

– Brendi. I to celu bocu.

Ćutke je uzeo flašu i seo za sto pored prozora. Salun je bio skoro pra-

zan i za trenutak je odahnuo. Sipao je piće u čašu i posmatrao šestoricu konjanika na skveru koji su upravo odlazili iz grada.

– Želiš da saznaš nešto o In-gramu? – začuo je glas pored sebe i iznenađeno se trgao. Pored stola stajala je Ebi Barčard sa čašom u ruci i blago se osmehivala.

– Sedi, Ebi – pozvao ju je tiho.

Devojka je sela na stolicu pored njega i uklonila sa čela pramen ba-karnocrvenih uvojaka.

– Jedan od naših šankera bio je u sudnici – prošaputala je. – Došao je pre nekoliko minuta i odmah mi ispričao šta se desilo.

– Ingram je lagao – izusti Dok hladno.

– I ti nameravaš da ga se dočepaš?

– Ako budem saznao gde živi...

– Ja znam gde obično boravi – rekla je devojka jednostavno.

Dok joj ćutke nasu piće spreman da sluša.

Uzela je jedan gutljaj i lagano se stresla.

– Bakster je izabrao pravog čoveka da laže za njega – promrmljala je. – Malo ko od građana zna gde on uopšte živi. Poznato je samo da je kopač zlata i da s vremena na vreme navrati u grad.

– Ali ti si rekla da znaš. Kako ti je to pošlo za rukom?

Setno se nasmešila.

– Gosti pričaju, Dok. I sam znaš da muškarci ženama kao što sam ja često govore o sebi. Pogotovo ako joj nude brak...

Dok iznenađeno podiže obrve. Nije želeo ništa da kaže da ne bi povredio

Ebi niti uspomenu na stare dane koju su oboje nosili u srcu.

– I?

– Brvnara Vila Ingrama je na mestu gde se račva Blejz Krik. To je zapadno odavde, negde duž puta koji su traperi napravili kroz indijansku teritoriju. Hmm... često ju je pominjao govoreći da bi to mogao da bude naš zajednički dom...

– Ali ti nisi prihvatila taj predlog?

– Mnogi su mi to predlagali, Dok. Ali, ti me poznaješ...

– Da, Ebi, poznajem te – potvrdio je toplo. – I mnogo ti hvala za ovo. Odjahaću tamo i potražiću tog tipa. Mislim da bismo nas dvojica imali o čemu da porazgovaramo.

– Dok...

– Da?

– Ostani malo sa mnom – pozvala ga je. – Ingram je otišao na Baksterov ranč pa ćeš do Blejz Krika štići mnogo pre njega čak iako se zadržiš čas-dva.

– Drugi put, Ebi.

Devojka je napućila usne.

– Znaš, Džone Holideje, polovina muškaraca u ovom gradu dala bi svoju nedeljnu platu da provede sa mnom makar jedan sat. Ima i takvih koji bi hteli da me uzmu za ženu uključujući bankara Kirkvuda i... šerifa Manija.

– Zar i Mani?

– On bi žarko želeo da me ščepa, da, da. Znaš, neko vreme sam čak bila u iskušenju. Jer, brak bi me izvukao iz saluna i obezbedio mi sasvim drugi položaj. Ali ipak se ne bih se udala za policajca, pogotovo ne takvog kao što je Mani.

No, to nije pokolebalo Doka.

– Do viđenja, Mani – kazao je i udaljio se.

Kiša je prestala i sunce je uporno pokušavalo da se probije kroz oblake. Svratio je u trgovinu i kupio jedan ogrtač za kišu, a onda otišao u štalu po Miga. Napustivši grad uputio se prema zapadu. Posle nekog vremena prerija je počela da se pretvara u tamne, neravne brdske prevoje. Bila je to zemlja Apača, opasna teritorija za svakog belca. Ali tamo negde nalazila se Ingramova brvnara. On je trenutno kod Bakstera, ali pošto je ubeđen da su se naseljenici predali sigurno se neće dugo zadržavati kod rančera. Pošto dobije obećanu nagradu sigurno će se uputiti kući.

A tamo će ga sačekati on.

Brže je poterao konja i obazreo se oko sebe. Bio je petak. Dakle, imao je dva i po dana da od Ingrama izvuče istinu i dovede ga u Tornton da promeni iskaz.

***

Našavši se izvan doline, Holidej je odabrao zapadni put, uz reku čija se površina blistala poput ogledala. Jahao je veoma brzo svaki čas pogledajući u nebo. No, oblaci su se razišli i sunce je vrlo brzo pripeklo tako snažno da se zemlja za tili čas osušila, a blatnjave barice duž puta nestale kao rukom odnesene. Posle nekog vremena napustio je reku i uputio se ka tamnim brdskim vrhovima. Put se peo prolazeći ispod oraha ogromnih krošnji i rumenog tepiha tek rascvetale žalfije. Vrhovi pred

njim zasecali su plavetnilo neba kao oštri pocrneli zubi.

Došlo je posle podne i senke su počele da se izdužuju.

Put se i dalje penjao vijugajući preko vrhova od krečnjačkih stena. Na jednom mestu Dok je zastao, zategao uzde i za trenutak se okrenuo. Dolina mu je sada izgledala kao udaljena zelena mrlja.

Zatim je pogledao prema visokim planinskim vrhovima i video mesto gde se put gubi u uzanom prolazu. U apsolutnoj tišini koja je okolo vladala čuo se samo šum krila orla koji mu je kružio tačno iznad glave. Spustio se niz gladak prevoj i počeo dugo i zamorno penjanje do prolaza.

Posle nekog vremena stigao je do te tačke i oprezno ušao u prolaz. Visoki kameni zidovi zaklonili su mu sunce i trebalo mu je nekoliko trenutaka da se privikne. Išao je uzanom stazom i udari kopita o kameno tlo jasno su odzvanjali klancem. Posle nekoliko oštih krivina ostavio je iza sebe kamene zidove i uzbio na širok greben gde je rešio da odmori konja.

Sjahao je i zapalio cigaru.

Iza prevoja dizali su se moćni vrhovi, tihi stražari i čuvari pustinje u divljoj zemlji. Bilo je to poslednje utočište Apača; tog nekada tako ponosnog i ogromnog indijanskog naroda. Posle decenija sukoba sa moćnijim neprijateljem, većina plemena saterana je u rezervate gde su zavisili od hrane i sredstava koja su im dodeljivali vladini službenici. Oni najenergičniji i naponosniji pobegli su otuda, pretpostavljajući tome život u slobodi pustara.

Dokov pogled sledio je trasu puta do mesta gde se on ponovo peo prema tri neobična, potpuno jednaka kupasta brda u senci okomito izraslog planinskog vrha. Bilo je očigledno da je put veoma retko korišćen i da su njime prolazili samo hrabri i odvažni.

Krenuo je posle nekih desetak minuta, a kada je stigao do drugog uzvišenja već se hvatao sumrak. Vetar je prestao da duva tako da je u prirodi vladala potpuna, gotovo avetinjska tišina. Sjahao je i ulogorio se u skućenoj uvali zaklonjenoj jednim usamljenim džinovskim orahom.

Odlučio je da ne spava već samo malo da se odmori i sutra rano nastavi put.

Kada je hladna ruka noći stegla indijansku zemlju, iza oblaka je izronila žuta lopta meseca. Pažljivije se umotao u ćebe i pomislio da možda tim istim putem jaše i Vil Ingram koji zadovoljan i srećan žuri kući.

Posle nekoliko sati lakog dremeža, Dok je oko tri sata ujutro digao logor i mesečinom obasjanim putem nastavio da jaše kroz divljinu. Nekoliko puta je iz tame čuo neprijatno zvižanje prerijskih vukova, ali je bez zastajkivanja nastavio dalje. Sada se put neprestano peo sve više prodirući u samo srce planine. Stigavši do određene tačke iznenada je počeo da se spušta u pravcu jednog kamenitog bazena.

Osvanulo je hladno jutro baš kada je Holidej stigao do potoka koji se zvao Blejz Krik. Pre nego što je pošao putem za koji mu je rekla Ebi, dopustio je Migu da pije vodu sa bistrih

penušavih brzaka koji su hitali negde u dolinu.

Pošao je putem uz potok baš kada je sunce izvirilo iza horizonta. Jutro je lagano odmicalo i posle nekog vremena lagani jutarnji povetarac se pretvorio u vreo dah. Sunce je stiglo do zenita i kao raskošna zlatna kugla zaplivalo iznad bazena.

Jedan čas kasnije, Dok je ugledao mesto na kome se potok račva. Naime korito se pružalo do jedne velike gole stene gde se voda razdvajala na dva rukavca, jedan je vijugao ka severu zalazeći dublje u dolinu dok se drugi, malo žešći tok, probijao na zapad i tekao preko blatne ravnice.

Na obali tog šireg rukavca dizala se skromna brvnara napravljena od orahovih i borovih stabala kojih je u bazenu bilo u izobilju. Ugledavši je, Dok se zaustavi u senci zupčaste stene. Dobro je osmotrio brvnaru koja je počivala u tišini, pečena žestokim, vrelim suncem.

Posle nekog vremena rešio se da krene i oprezno poterao Miga preko blatnjave zaravni. Držeći ruku na dršci revolvera, zategao je vođice nedaleko od kolibe i zaustavio se.

Sjahao je obasjan bleštavim suncem, i lagano zakoračio ka tremu. Pritisnuo je kvaku, ali ništa... vrata su bila zaključana. Koraknuo je u stranu i provirivši kroz jedini prozor, ugledao je malu odaju u polutami. No, ipak je mogao da vidi obrise jednog ležaja, stola, stolice i primitivnog drvenog ormara. Pored ognjišta je bilo razbacano posuđe, a na malenoj zidnoj polici videlo se nekoliko čaša.

Pošto se uverio da nema nikoga, obišao je brvnaru i ostavio Miga u štali sklepanoj od dasaka koja se nalazila iza kuće. Zatim je izeo nož iz bisaga, ponovo došao do ulaza i gurnuo sečivo između prozorskog krila i okvira. Gurajući oštricu niz okvir naišao je na metalnu rezu i vrhom noža pažljivo je izgurao iz ležišta. Sada je lako podigao krilo uvis, preskočio zid i ušao unutra.

Ingramova koliba zaudarala je na ustajali duvanski dim i vapila je za vodom krpom i čistim vazduhom. Neoprani sudovi svemu su dodavali neki kiselkasti zadah...

Zaista strašno pomisli Holidej. I tu kolibu je Ingarm želeo da podeli sa Ebi Barčard? Nasmejao se i odmahnuo rukom pokušavajući da zamisli lepu Ebi u ovom ambijentu.

Neko vreme je držao otvoren prozor i sedeo mirno pušeći.

Vreme je sporo odmicalo... To mu nije smetalo pošto je znao da mora biti strpljiv. Popodne se lagano vuklo. Nekoliko puta je pogledao napolje prateći zrake sunca koji su se presijavali na površini vode... Nekoliko puta je čuo glasam šum praćakanja pastrmke u tihom žuborenju... Još uvek je mirno sedeo tako da je jasno mogao da čije i druge zvuke divljine: zavijanje vukova, gladno kričanje lešinara u letu i udaljeni urlik jaguara. Najzad se rumena sunčeva kugla sakrila iza zapadnog horizonta i vazduh je postao svežiji.

Dok je ustao i zatvorio prozor.

Bio je skoro mrak kada je ugledao konjanika.

Izvukao je revolver iz futrole i stežući dršku, lagano pritisnuo ručicu brave. Prišao je vratima i lagano ih odškrinuo. Vireći kroz uzan dugačak prorez pratio je približavanje jahača i pri rumenom odsjaju zapadnog neba prepoznao mršavo Ingramovo lice. Ništa ne sluteći, on se mirno približavao svome domu.

Pola minuta kasnije bio je pred kolibom.

U tom trenutku Dok je širom otvorio vrata i uperio revolver na iznenađenog jahača.

– Ruke uvis, Ingame!

– Šta... šta je, do đavola?! – prokrkljao je mršavko izbečivši se. – Holidej! Šta vi, pobogu radite...

– Čekam tebe, Ingame – presekao ga je pustolov hladno. – U stvari, već dosta dugo te čekam. Zar ti je na Bakstеровom ranču priređena zabava?

Čovek još uvek nije mogao da se pribere.

– A šta vi... šta radite u mojoj kolibi?

– Rekao sam ti već. Osim toga, ja ću postavljati pitanja! Ipak, najpre sjaši. Samo lagano i mirno...

Kopač zlata je nosio revolver na bedru i pušku u futroli na sedlu. Za trenutak se kolebao šta da radi, a pogled mu je odleteo do kundaka.

– Ja to ne bih pokušavao – opomenuo ga je Dok zatežući obarač.

Pošto mu ništa drugo nije preostalo, Ingram je lagano sjahao i stao pored svog konja. Dok mu je prišao, uzeo revolver iz futrole i onda ga poterao u brvnaru.

– Žalim što ti nisam pripremio kafu – dobacio je suvo.

– Slušajte vi...

– Ne, nego ti slušaj, druškane! Nisam prešao toliki put da bih ćaskao sa tobom! Došao sam ovamo zbog toga što je zahvaljujući tvom iskazu jedan pošten čovek osuđen na vešala... jedan nevin čovek, Ingame. Zbog toga ćeš morati da promeniš iskaz i kažeš istinu.

– Šta?

– Koliko ti je Bakster platio?

– Ništa.

– Isprazni džepove.

– Vraga ću ih isprazniti!

– Rekao sam ti da ih isprazniš!

Dugonja uzdahnu i nevoljno izvuče postavu džepova. Istoga časa na podpade smotuljak novčanica.

– To je... od kopanja zlata... – promucalo je jedva čujno.

– Podigni to! – naredi Holidej. – Koliko ima?

– Pa... iskop je bio veliki...

– Lažeš! To si dobio od Bakstera, zar ne? Tvoja krvava plata! Dobio si je lažući na sudu.

– Vi ste ljudi.

– Lagao si na sudu, a lažeš i sada – ponovi Holidej mirno. – No, nećeš se izvući, druškane. Vратиćeš se u Tornton i kazati istinu.

– Znae šta, Holideje, lako je praviti se važan sa uperenim revolverom u ruci – odvratio je Ingram podrugljivo.

Holidej odloži šestometak na sto i okrete se prema njemu.

– Ne volim da prljam ruke, ali vreme je da te neko ubedi da kažeš istinu, Ingame.

Podrugljiv osmeh na kopačevom licu pretvorio se u grimasu straha.

– Samo pokušajte – rekao je tiho.

Naravno, Holidej nije oklevao. Njegova pesnica se kao čekić sjurila na protivnikovu bradu. Ingram se zaljuljao, ali pre nego što je uspeo da shvati šta ga je snašlo, sledio je jedan „čekić” u pleksus, pa još jedan potvrđujući tačno u bradu. Više nije bilo potrebno jer se Ingram teturajući sručio na ležaj.

– Ovo što si dobio nije ništa. Gadove kao što si ti treba ubiti... A to ćeš i dobiti ako ne kažeš istinu, ništarijo.

Ingram se odjednom istrkao, skočio prema stolu i uz trijumfalan poklič dograbio revolver. Holidej je poleteo da ga razoruža, ali je Ingram bio brži – revolver je planuo i oprljio Doka po uhu. No, sledećeg trenutka on je uspeo da zgrabi mršavka za ruku tako da je novi hitac koji je uspeo da ispali proleteo kroz prozor kolibe.

– Dao si mi još jedan razlog da te ubijem, pseto! – prosiktao je Holidej pošto mu je oteo revolver. – Stani pored zida!

Ingram nije imao kud. Čutke je poslušao i naslonio se na zid.

– A sada hoću istinu!

– Čuli ste je... – promućao je ovaj. – Sve...

Pucanj je potresao kolibu i vrelo tane je otkinulo pramen kose sa Ingramovog temena. Kopač zlata je prestrašeno kriknuo.

– Sledeći put ciljaj pravo u čelo – dobacio je Holidej ledeno.

Ingram je muklo zastenjao i klonuo na pod. No, snažne i čvrste ruke su ga dohvatile i ponovo prislonile uza zid. Uspeo je da se održi na klecavim

nogama, a krv mu je curila iz usta i nosa.

– Nemojte... nemojte me više tući – zaječao je.

– Neću više da prljam ruke, ali... dobićeš šta zaslužuješ. Jeftino si prodao svoj život...

– Šta hoćete od mene?

– Hoću istinu... ili si mrtav čovek.

– Za ime božje...

– Nisi se pozivao na boga kada si lagao. Istinu!

– Bakster će me ubiti!

– A ja ću te ubiti ako ne progovoriš... i to odmah! – zapretio je Holidej.

Lice mršavog kopača zlata dobilo je sivu boju.

– Bakster mi je platio pet stotina – kazao je tiho.

– Za lažan iskaz?

– Da. On je sve izmislio...

– Nisi, dakle, video kako Lejf Klejton krade Baksterovu stoku?

– Nikada nisam ni prošao tim putem – priznao je.

Dok vrati revolver u futrolu.

– Idemo u Tornton.

– Za ime božje, nemojte! – zakukao je Ingram.

– Polazimo iz ovih stopa, druškane. Idemo da šerifu ispričamo pravu verziju događaja. Mani je izgleda naklonjen stočarima ili ih se pribojava... Ali, svejedno. To sada ionako nije važno. No, kada čuje tvoju priču moraće da organizuje novo suđenje ili reaguje na neki drugi način. Sada uzmi svoj krvavi novac i spremi se, Ingame. Pred nama je dugačak put.

– I to vrlo opasan – dobacio je kopač zlata uzimajući novčanice sa kreveta.

– Na šta ciljaš?

– Na Indijance. Šta ako nas napadnu?

– Nemoj da me zadržavaš već kreći! Moramo biti u Torntonu do sutra uveče, bar nekoliko časova pre nego što strada nevino osuđen čovek. A za Indijance ne brini. Neki od njih me poznaju i sigurno nas neće napasti.

– Ali stvari stoje mnogo gore, Holideje! Džekiz je pobjegao iz rezervata sa grupom ratnika željnih skalpova. To sam čuo dok sam bio na Baksterovom ranču. Računam da sam imao đavolsku sreću što sam uspeo da dođem ovamo sa kosom na glavi.

Holidej ga je mirno saslušao i odvratio: – Ipak ćemo poći za Tornton.

Ingram se preznojio.

– Vi... možda niste čuli za tog Džekiza...

– Čuo sam – potvrdio je Dok. – On je jedno otpadničko štene koje je i u rezervatu pravilo probleme sopstvenom narodu. Ali, Ingame, ni da je sam Džeronimo u pitanju ne bih odustao od toga da te odvedem u Tornton. Maniće obesiti jednog nevinog čoveka i ti moraš stići tamo da to sprečiš. Prema tome, moramo krenuti nadajući se da nam se neće desiti ništa loše.

– Neka nam sam bog pomogne ako naiđemo na Džekizove ratnike – promrmljao je Ingram izlazeći na polje.

Pet minuta kasnije već su jahali preko blatnjave zaravni. Nebo je bilo posuto zvezdama, a mesec pomalo bledunjavi delimično sakriven između oblaka. Dok su jahali niz dolinu počeo

je da duva hladan vetar koji je svakim trenutkom bio sve studeniji.

Holidej je računao da će, ako neprekidno budu u sedlu, stići u Tornton sutra u isto vreme. Sada su napustili bazen i ujahali u uzan planinski prolaz. Ingram se nervozno vrpolio i svaki čas zagledao u tamu koja ih je okruživala.

Posle ponoći Dok je dopustio deset minuta odmora. Ingram je glasno odahnuo, dograbio čaturicu i otpio malo vode. Lice mu je bilo modro i naduvano i bolelo ga pri svakom pokretu.

– Tu su... osećam ih – došapnuo je Holideju.

Dok mu nije odgovorio već se bez reči okrenuo i ispod oka pogledao u mrak. Zupčasti greben trenutno je zaklonio mesec i sve okolo pritiskala je tama.

– Ja sam imao sreće – kazao je jedva čujno. – Verovatno sam stigao do kolibe pre nego što su Džekizovi ljudi stigli u planine. No, svejedno... sada su tu. Kažem vam da osećam njihovo prisustvo...

– Apači nikada ne napadaju noću, to je protivno njihovim verovanjima – odvratio je Dok samo da bi ga smirio. – Oni čvrsto veruju da duša onoga ko pogine u mraku nikada neće stići u večna lovišta.

No, ni ove reči nisu umirile Ingrama koji je i dalje buljio u tamu svaki čas očekujući napad. Put je nastavljao penjući se naviše i uvijajući se oko planine kao vreteno. Sada se ispod njih pružala dugačka dolina obavijena tamom. Kada su obišli i poslednji obronak, Holidej ugleda vatru.

– Stani, Ingrame – rekao je tiho.

Kopač zlata je zategao vodice, a njegov drhtavi pogled ostao je prikovani za jasan sjaj vatre u dolini.

– Džekiz... – prošaputao je muklo.

– Izgleda da je tako – procedio je Dok obuhvatajući logor hladnokrvnim pogledom. Na brzinu je izbrojao blizu pedeset silueta koje su uvijene u ćebad sedele oko vatre. Pretpostavljao je da ih je bar nekolicina više znajući da su stražari sakriveni negde u tami.

– Dakle, ispred nas su, Ingrame. Moraćemo da obmotamo kopita naših konja u krpe i nečujno se provučemo.

– Ali... verovatno negde imaju stražare?

– To je sigurno.

– Onda će nas čuti...

– Neće, ako uradimo ono što sam rekao. Dakle, svaki će uzeti komad ćebeta koje se nalazi ispod sedla, iseći ga na četiri dela i zaviti kopita svom konju.

Uradili su to brzo i ćutke nastavili put. Posle nekih dva tri minuta našli su se tačno iznad logora, a Holidejev oštar pogled brzo je „locirao” trojicu stražara.

Negde je huknula sova, a u koralu od konopaca jedan konj je počeo nemirno da kopa nogom. Spazili su kako se jedan Indijanac podigao od vatre, prišao životinjama i zagledao se u mrak.

Naravno, Holidej i Ingram nastavili su da hodaju i pošavši pored logora izgubili se u noći. Pošto su stigli do zavoja, Dok se okrenuo da osmotri

situaciju. Videvši da se sve smirilo, okrenuo se prema Ingramu.

– Nastavljamo istim tempom. Ali, još nećemo skidate krpe sa kopita.

Mršavko obrisa čelo orošeno znojem.

– To je verovatno glavna grupa, a moguće je da ima i drugih – kazao je. – Ove planine možda vrve od tih crvenih đavola.

Dok nije ništa odgovorio... Samo je pojačao tempo.

Njegov zarobljenik ga je bez reči sledio.

Časovi su prolazili u tišini.

Nešto pre zore Holidej odluči da se zaustave i odmore. Uskoro je svanula zora donoseći sa sobom sunce skriveno iza koprene tankih oblaka. Dok je otpio nekoliko gutljaja iz četurice posmatrajući kako jutarnja svetlost lagano osvaja okolinu.

Tačno pred njima nalazio se usamljeni planinski greben. Posle kraćeg odmora krenuli su prema njemu, baš u vreme kada se sunce počelo probijati kroz oblake darujući zemlju prijatnom, nežnom toplotom. Put je postao šaren od igre senki i retkih zraka, a iznad njihovih glava počeo je da kruži lešinar. Iza jedne stene izvirila je zvečarka i snažno zveckanje njenog repa poremetilo je tišinu divljine.

Kada su izbili na vrh grebena povetarac je prestao i sve je ponovo postalo tiho.

***

Oko podne Holidej je ugledao četvoricu jahača. Sedeli su na golim

leđima svojih konja i bili namazani ratničkim bojama.

Nastavio je da jaše motreći ih uglom oka. Put je zavijao preko kamenite padine isto kao i onaj na višem grebenu kojim su se, u koloni po jedan, kretali Apači.

– Holideje... tamo na grebenu... – zamuckao je Ingram. – Prate nas...

– Znam, video sam ih već poodavno – odvratio je Dok mirno. – Samo nastavi da jašeš kao da ništa nije bilo.

– Da nastavim da jašem? Sto mu gromova, kako možemo...

– Samo nastavi! – naredio je Dok hladno.

– Ali oni su iznad nas i mogu da napadnu svakog časa!

Holidej se osmehnu.

– Šta si se uplašio, ha? Kao da ranije nikada nisi video nekog Apača? To je samo mala izviđačka grupa. Možda nas neće ni dirati, ali ako nešto pokušaju moramo biti spremni da ih dočekamo. Mislim da ćemo ubrzo saznati šta će biti od svega...

Put je pravio krivinu i udaljavao se od grebena, a onda oštro zavijao na zapad oko jedne manje grupe stena. Posle toga bi opet skretao na istok da bi dopro do samog podnožja grebena gde se krečnjačka stena lomila u nizu stepenastih nepravilnih naslaga. Ako jahači budu nastavili istom brzinom moglo se setiti da se sretnu u podnožju grebena.

Beli ljudi su obišli stene i lagano, naoko spokojno, se uputili prema stepenastim naslagama. Apači su već silazili niz greben i u podnevnoj tišini Dok je čuo njihov grleni razgovor.

– Samo napred, Ingame – kazao je tiho. – I potrudi se da se ne zaustavljaš.

– Šta to vredi? Na meti smo im kao glinene patke.

– Zar ne shvataš da se dvoume kako da postupe? Ne osvrći se i samo jaši dalje.

Već su naišli na krečnjačku podlogu. Iako mu se činilo da na leđima oseća pogled njihovih užgarenih očiju, Dok je bio savršeno miran. No, brinuo ga je Ingram koji je tiho cmizdrio i ponašao se kao uplašeno derište.

A onda je eksplodirao.

Uz zaglušujući krik mršavko je zario mamuze u slabine svoga konja koji je poskočio i kao vetar jurnuo napred. I baš taj trenutak Ingramove panike pomogao je Apačima da se odluče. Najmlađi ratnik je podigao ruku, nanišanio konjanika u bekstvu i grmljavina puške potresla je podnevni mir.

Tane je pogodilo konja u vrat. Uplašena životinja se visoko propela i zbacila jahača na tvrdu stenu.

Holidej se okrenuo baš u trenutku kada su četvorica konjanika sa padine sišli na krečnjački plato. Hitro je izvadio revolver, naslonio cev na podlakticu leve ruke i nanišanio najbližeg jahača.

Šestometak je bljunuo vatru i teško tane je zbacilo jahača sa golih konjskih leđa. Pogođeni je uz tup udar pao na tlo i ostao da leži u lokvi tamnocrvene krvi. Dok je skočio sa konja na zemlju dok su preostala trojica nastavila juriš urlajući ratne pokliče.

Mig je lagano otkasao napred, a on se pridružio kopaču zlata sakrivenom iza jedne niske stene.

– Holideje... pištolj... – zavapio je Ingram.

Posle kraćeg dvoumljenja, Dok izvuče njegov revolver iz pojasa.

– Ovo ti je samo za odbranu, razumeš li? Ako pokušaš bilo šta drugo, ubiću te kao psa! Jasno?

– Jeste... jasno je – odvrati ovaj dohvativši revolver oznojenim rukama.

U međuvremenu je jedan Apač skrenuo konja i odvojio se od ostalih nastojeći da belim ljudima zađe za leđa. Okrenuvši se prema njemu, Dok podiže revolver. Puške Indijanca su grmnule i tanad su odbila komade stene samo desetak santimetara daleko od Ingramovog lica. On brzo saže glavu u isto vreme kada i dvojica Apača potražiše zaklon...

Za to vreme, onaj treći Indijanac prišao je nešto bliže. Naravno, Dok je to predvideo i čekao ga sa uperenim revolverom. Tek što je čvršće stegao kolt ugledao je mladog ratnika kako se baca sa najbliže stene. Spreman da pritisne oroz, zastao je za sekund. U tom momentu začuo se pucanj iz Ingramovog revolvera i na Apačevim grudima se pojavila crvena ruža. Čutke je pao na zemlju još stežući pušku koju je pokušavao da uperi na Ingrama. No, snaga ga je napustila i jednostavno je prestao da diše.

Znajući da to nije kraj Holidej je nastavio da vreba. Očekivao je sledeći napad i bio potpuno spreman. I nije dugo čekao – posle nekoliko minuta jedan od dva preostala ratnika jurnuo

je prema njima urlajući i pucajući u trku.

Dok je znao da ne sme da čeka – povukao je oroz brzinom munje i Apačevo lice je već sledećeg trena bilo obliveno krvlju. Pogođen u čelo, srušio se licem ka zemlji. Naime, bio je mrtav pre nego što je dodirnuo tle.

Onda je poslednji Apač skočio i potrčao ka svom konju. Holidej je pažljivo nanišanio, svestan da ne sme pogrešiti ako ne želi da im begunac natovari na vrat glavnu grupu ratnika. Revolver je grmnuo i tane se zarilo u Indijančeva leđa. Slomljene kičme, on je klonuo kao lutka od slame i ostao da leži na stenovitom tlu.

Dok se okrenuo i video kako njegov zarobljenik premešta revolver iz ruke u ruku i sumnjivo se meškolji.

– Čini mi se da je vreme da ga uzmem natrag, Ingame – kazao je pružajući ruku.

Ovaj ga je netremice posmatrao držeći revolver uperen tačno u njegove grudi. Drhtavi prst napipao je okidač i videlo se da okleva...

– Ingame... revolver – ponovio je Dok tiho.

Kopač zlata je još malo oklevao, a onda uzdahnuo i teška srca mu pružio revolver.

– Znate šta, Holideje – kazao je šumno dišući. – Kada ste malopre nišani Indijanca bili ste mi okrenuti leđima. Možda je trebalo da smognem hrabrosti i tog trenutka vas ubijem...

– To nije bilo moguće – odvratio je Dok hladno. – U revolveru je bilo samo tri metka i ti si ih već ispalio.. Dakle, bio je prazan, druškane.

Ingram je prebledeo.

Zapanjeno je zurio u priliku u crnom pitajući se da li je to čovek ili demon.

– Apači su ti ustrelili konja – prenuo ga je iz razmišljanja Holidejev glas. – Hvatanje i traženje drugog oduzelo bi nam suviše vremena. Zato ćemo jahati udvoje. Slažeš se?

Ćutke je klimnuo glavom i lagano se podigao.

***

Jedan sat pre ponoći Dok i Ingram ujahali su u svetiljkama obasjanu glavnu ulicu Torntona. Opterećen dvostrukim teretom, Mig je išao sporim, umornim korakom. Od izlaska sunca i zakazanog izvršenja kazne delilo ih je najmanje sedam časova. Stigli su, dakle, na vreme da spasu život jednog nevinog čoveka.

Lagano je poterao konja preko skvera. Iz saluna su dopirali galama i smeh, a privezište ispred trema bilo je puno konja. Oni se nisu zaustavili tu već su produžili do šerifove kancelarije u kojoj je još uvek gorelo svetlo.

Kada je Ingram skliznuo sa konja, Dok reče.

– Još jednom te upozoravam da ništa ne pokušavaš. Tvoje je da kažeš istinu, inače ću te ubiti na mestu. Jesi li me razumeo?

Kopač zlata klimnu glavom. Bio je umoran, uplašen, a od pada na stene celo telo ga je strahovito bolelo. Samo je klimnuo glavom i pošao prema ulaznim vratima znajući da Holidejeve reči nisu prazna pretnja.

Začuvši zvuk vrata koja se otvaraju i ugledavši na njima Ingrama i Holideja, šerif skoči sa stolice lica ukočenog od zaprepašćenja. U prvom trenutku mu se učinilo da sanja, ali ga je Holidejev ledeni glas vratio u stvarnost.

– Dobro večer, šerife – oslovio ga je Džordžijanac kratko.

– Ko... šta... otkuda vi ovde, Holideje? I kako tako upadate u kancelariju?

– Preskočio sam formalnosti, jer je stvar hitna, Mani – obrecnuo se Dok i gurnuo Ingrama pred sto. – Poznate li ovog čoveka?

Šerif je drhtavim rukama uzeo cigaru i povukao dim. Tako je mogao malo da se pribere i koliko – toliko sačeka sa odgovorom. Pažljivo je osmotrio Ingramovo lice zapazivši da kopač zlata ima veliku oteklinu na obrazu i oku.

– Da li te je Holidej zlostavao, čoveče? – upitao je.

Zavladala je neprijatna tišina.

Ingram je znao da je nastupio trenutak kada je mogao sve da porekne... mogao je da kaže šerifu da ga je Holidej tukao i naterao ga da da lažnu izjavu... Još jednom je ispod oka odmerio čoveka u crnom i u njegovim ledenim sivoplavim očima pročitao je jasnu i nedvosmislenu smrtnu presudu. Znao je, naime, da će on učiniti tačno ono što je kazao – ubiće ga ako ne prizna istinu.

– Reci Maniju koliko ti je Bakster platio da lažeš – dobacio je Dok shvativši da se kopač zlata koleba.

– Pet stotina dolara – odvratio je Ingram tiho.

Šerifu je zastao dah.

– Da li si svestan šta govoriš?

– Pokaži šerifu novac – nije odustajao Holidej.

Smotuljak izgužvanih novčanica za tren se našao na stolu.

– Da li si uopšte bio na putu i video kako Lejf Klejton krade stoku sa ranča „Dijamond”? – ispitivao je Holidej dalje.

– Nisam, nikada – priznao je Ingram.

Zaprepašćenom Maniju ispala je cigareta na pod. Nije je podigao, već je drhtavom rukom uzeo zgužvane novčanice.

– Ako proverite Baksterov bankovni račun verovatno ćete utvrditi da je u vreme suđenja ili koji dan radije podigao sa njega pet stotina dolara.

– Pa ti si... znaš li da je to krivokletstvo, pobogu? – progundao je Mani ljutito. – Mogao sam da obesim nevinoć čoveka!

Ingram je ćutke zurio u novac.

– Mislim da mu je mesto u ćeliji, šerife – kazao je Dok hladno.

Mani glasno uzdahnu.

– Pošto su mi predloženi novi dokazi, moraću da odložim sutrašnje vešanje. U stvari, moraću da obezbedim novo suđenje.

– To je u redu, šerife. Međutim, mislim da možete pustiti Klejtona, a ovoga ovde smestiti iza rešetaka.

Čovek sa zvezdom se namršti.

– Spreman sam da se složim sa novim suđenjem i... to bi za sada bilo sve... – promućao je.

– Još uvek se bojite Bakstera?

Mani nije odgovorio, već je prišao kopaču zlata i pogledao ga pravo u oči.

– Vile Ingame, uhapšen si – saopštio je zvaničnim glasom, a zatim uzeo alku sa ključevima. – Ćelije su na ovoj strani – dodao je i pokazao Ingramu kuda da krene.

– Mislim da je ovo zgodna prilika da porazgovaram sa Lejfom – dobacio je Holidej.

– Naravno – složio se Mani i poterao uhapšenika prema vratima koja su vodila u dugačak hodnik iz koga se išlo pravo u ćelije. Mladi Klejton se nalazio u drugoj ćeliji i ugledavši Holideja, skočio je sa ležaja i pritrčao rešetkama.

– Oh, Dok – uspeo je da izusti. – Drago mi je što vas vidim...

– Mladiću, noćas možeš mirno da spavaš – kazao je Holidej brzo. – Sutra u zoru neće biti vešanja. Ovaj čovek je maločas priznao da je na sudu dao lažnu izjavu. Prema tome, protiv tebe nema dokaza, što je najvažnije. Na novom suđenju, ako ga uopšte bude, sigurno ćeš biti oslobođen.

– Hvala bogu! – promućao je mladić i Dok u polumraku vide kako mu se lice ozarilo srećnim osmehom.

Brava na ćeliji broj jedan je škljocnula i Ingram je ušao unutra.

Mani je zaključao vrata za njim.

– Uzgred rečeno, Holideje – dobacio je – ako želite, možete i celu noć razgovarati sa Klejtonom.

– Biće dovoljno samo nekoliko minuta.

Još dok je govorio, Dok je osetio pritisak okrugle revolverске cevi na leđima. Šerifov kolt pritiskao ga je

svom snagom, dok mu se prst verovatno nalazio na okidaču.

– Rekao sam „celu noć“, jer ćete i vi ovde provesti noć, Holideje.

– Šta to, do đavola, znači?

Mani se isceri.

– Pa... raduje me što ste se vratili, Holideje. Kao što vidite, ja vas hapšim.

– A pod kojom optužbom, šerife?

– Ubistvo – odvratio je ovaj kratko, otvarajući vrata sledeće ćelije.

– Pretpostavljam da se sećate Hasketa na koga ste pucali? E, pa on je prošle noći umro.

– Dobro znate da sam pucao u samoodbrani.... postoji svedok.

– Postoje dva svedoka koja kažu da ste vi pucali prvi!

– Dvojica lupeža sa „Dijamonda“?

– To ćete saznati na sudu – odbrusio je Mani slegnuvši ramenima. – Ja samo vršim svoju dužnost, mister. Jedan čovek je mrtav i dvojica kažu da ste ga vi ubili – dodao je šerif, pružio ruku i izvadio niklovan revolver iz futrole na Dokovom bedru. Da, da, zaista mi je drago što ste se vratili. Hajdemo!

– Želim nešto da vam kažem, Mani.

– Slušam.

– U početku sam verovao ono što sam o vama čuo.... i što su mi drugi kazali. Ali sada mi je jasno da je stvarnost još gora. Vi ste najobičnija bedna kukavica koja se prodaje za sitne pare! Niste dostojni da nosite tu zvezdu ni trenutka više!

Mani proguta knedlu i ljutito ugura Doka u ćeliju.

Kada se vratio u kancelariju zvuk Holidejevih reči još uvek mu je odzvanjao u ušima.

* * *

Ebi Barčard je stajala pored prozora dok se Džeson Vos oblačio u senci širokog baldahina oslonjenog na četiri fino izrezbarena stuba. Novčanica od deset dolara, nadoknada kauboja sa ranča „Dijamond“ za pola časa provedenim sa njom u sobi na spratu saluna „Veliki konj“, ležala je na krevetu. Punih trideset minuta bila je podvrgnuta mučnom trpljenju Džesonovog, viskijem ispunjenog daha i milovanjem njegovih grubih, od strasti oznojenih ruku. Uprkos neprijatnosti koju je doživela, salunska zabavljačica više nije razmišljala o tome.

Umesto toga, kao i mnogi drugi građani Torntona, i ona je stajala pored prozora i preko gradskih krovova posmatrala desetak ili više vatri koje su svetlele u noći kao udaljene kule svetilje.

Ona je znala kakve su to vatre kao što je znao i svako u Torntonu. Bili su to razbuktali i zadimljeni ostaci naseljeničkih domova koje je u toku noći proždirao plamen paklene mržnje. Bio je to pravi smak sveta za one čiji su snovi i nade u bolju budućnost nestale u razbuktalom paklu požara. Samo nekoliko minuta pre toga, dok ju je strasno grlio, Džeson joj je otkrio da je Baksterabrao ovu noć za konačno dovršenje svoga plana o uništenju naseljenika. Oni su, naime, te noći trebali da nes-

tanu iz doline, da budu uništeni i prognani...

– Samo da ti kažem da ja nisam među onima koji su izabrani da to sprovedu u delo – rekao je kauboj stežući je u zagrljaj. – Mister Bakster za takvu vrstu posla plaća specijalno određene ljude. Za ovu priliku je angažovao i dvojicu novih: jedan je Klajm, a drugi jedan veoma opasan tip. Izgleda kao pravi plaćeni ubica i... ne bi voleo da mu se nađem na putu.

Ebi ga je tek delimično pratila, a onda pogledala kroz prozor začuvši škripavo kotrljanje točkova teških kola. Prišla je tik uz okno i na sedištu ugledala ženu čije je zagarvljeno lice nosilo pečat zaprepašćenja i praznine. Komadi nameštaja virili su iz na brzinu i bez reda natovarenih kola i davali utisak da je sve poneto u najvećoj žurbi.

Zakopčavajući košulju, Džeson Vos je prišao i stao pored nje.

– Izgleda da se jedan od tih seljačina seli – dobacio je.

– To je samo žena... bez svog muža – primetila je Ebi.

– Moguće – rekao je Vos sležući ramenima. – Pre će biti da njen muž više nije među živima... Znaš, od drugara sam čuo da će ove noći biti nekoliko vešanja.

Ebi je još jednom odmerila očajnu ženu i u želucu osetila nepodnošljivu mučninu.

– Uzgred budi rečeno, mislim da će ujutru biti još jedno vešanje, ali u gradu... – dodao je Vos.

– Misliš na Klejtona?

– Da – odvratio je kauboj i ponovo joj obgrlio ramena. – A kako mi se

čini, to neće biti jedino. Uskoro treba da se odigra još jedno. Čuo sam od Klema Kingsvuda da je uhapšen Dok Holidej i ako se ne varam...

– Holidej! – iznenadila se Ebi. – Zbog čega?

– Zbog ubistava Džoe Hasketa... – promrmljao je Vos ljubeći joj ramena.

– Ali... ja sam izjavila šerifu Maniju...

– Da, znam, izjavila si da je pucao u samoodbrani – prisetio se Vos. – Slušaj, medena, da sam na tvom mestu ja bih tu izjavu zaboravio. To će za tebe biti mnogo bolje, veruj mi.

Lukava Ebi je shvatila da ne treba da mu se suprotstavlja ako želi još nešto da sazna.

– Dobro, kako ti kažeš.. – rekla je tobože pomirljivo. – Zaboraviću da sam uopšte nešto i videla... ako misliš da je to bolje za mene.

On je okrenuo prema sebi i strasno je poljubio. Istrpela je taj poljubac i rekla mu, trudeći se da zvuči što toplije.

– Džesone, dragi, vreme je.

– Au! Tako brzo...

– Pa videćemo se sledeće nedelje.

– U redu, medena – odvratio je kauboj i bez reči se uputio ka izlazu.

Kada su se vrata zatvorila, Ebi je glasno odahnula. Dok Holidej uhapšen i još optužen za ubistvo za koje se zna da je bila čista samoodbrana! Nameštaljka, dakle, podmukla i zverska nameštaljka! Naravno, bilo joj je jasno da je sve delo Ejba Bakstera. Njemu je išlo u prilog da uništi Doka koji se jedini usudio da

stane na stranu nedužnih doseljenika i oštro mu se suprotstavi.

Dok Holidej je bio jedini čovek koga je stvarno volela, bio je njena stara i neprežaljena ljubav. Volela ga je i sada, iako joj je diskretno stavio do znanja da neka ponovna veza između njih dvoje ne može doći u obzir. Ništa nije moglo da izmeni to osećanje, bez obzira na drugačiju stvarnost...

Šta sada da radi? Da insistira na svojoj izjavi i pokuša tako da odbrani Doka? Ne, to ne bi imalo uspeha, jer je znala da bi Bakster našao dovoljno lažnih svedoka koji bi opovrgli svaku njenu reč. I kome bi porota poverovala: takozvanim „uglednim” građanima ili jednoj salunskoj zabavljačici?

Odgovor je bio jasan i Ebi se strese od neke tihe jeze. Sada je dobro znala šta mora da uradi. Ona je bila jedina osoba u Torntonu kojoj bi tako nešto pošlo za rukom...

Prišla je čiviluku i zgrabila ogrtač. Lagano je izašla u hodnik, umotala se od glave do pete i sišla u salun koji je bio pun gostiju. Brzo se probila do izlaza ne gledajući ni na jednu stranu i za tili čas se našla na ulici.

Krenula je preko skvera i ugledavši grupu koja je jahala prema salunu, brzo se povukla u najbližu senku. Prepoznala je Nejlija, a zatim i Vanderpira, nadzornika na ranču „Diamond”. Pored njih su jahala još dvojica koje nikada nije videla, ali je mogla da pretpostavi ko su i zbog čega su u njihovom društvu.

Grupa se zaustavila kod privezišta za konje ispred salunskog trema.

– Mislim da smo večeras pošteno zaradili piće – dobacio je Vanderpir skliznuvši iz sedla.

– Gde je Bakster? – zapitao je nepoznati.

– Mister Bakster će uskoro stići – odvratio je Nejli. – Rekao je da ćemo se svi ovde sastati da malo... pa da proslavimo.

– I da nam isplati ono što smo zaradili – odvratio je isti.

Svi su sjahali i trupkajući čizmama po drvenom tremu ušli u salun.

Ejbi je izašla iz senke, prešla preko trga i žurnim korakom nastavila prema šerifovoj stanici. Zadovoljno je odahnula kada je videla da u kancelariji gori svetlo.

Stigavši do vrata energično je pokušala.

– Ko je?

– Ebi – odazvala se glasno. – Ebi Barčard.

Začula je jasne korake, a zatim okretanje ključa u bravi. Trenutak kasnije, vrata su se širom otvorila.

– Uđi unutra – kazao je šerif sklanjajući se u stranu.

– Zdravo, Mani – pozdravila ga je i stala pored peći.

– Zdravo, Ebi. Nije li malo kasno za posete?

– Morala sam da te vidim.

Mani nabra čelo, a onda se usiljeno osmehnu.

– Na neki način mi je drago što si došla, jer... U stvari, treba i službeno da porazgovaram sa tobom.

– Zar? O čemu se radi, Mani? – upitala je umilnim glasom i namerno skinula ogrtač kako bi ostala u izazovnoj, duboko dekoltovanoj haljini.

– Pa...palo mi je na um da si ti prisustvovala događaju kada je Holidej ubio Džoa Hasketa.

– Tako je.

– Ti si... izgleda da si od ranije poznavala tog Holideja?

– Oh, Mani, to naprosto nije istina – slagala je toplo se osmehujući. – On je bio samo običan gost kao i svaki drugi. Bili smo napolju i razgovarali kada je došlo do pucnjave. Posle toga odvela sam ga u svoju sobu i... mogu ti reći da je platio petostruko.

Mani je izgleda progutao njeno objašnjenje.

– U redu je, Ebi. Što se ovoga tiče, želim da zaboraviš to što si videla. Postoji i druga verzija događaja za koju je mister Bakster, ti ga naravno znaš, mnogo više zainteresovan. Dakle, smatraj da tvoja izjava ne postoji, a ja ću zaboraviti da si uopšte nešto i videla. Važi?

Ona se osmehnu.

– Mani, nisam došla ovamo da razgovaram o tom događaju niti o bilo čemu što se desilo te noći – kazala je napućivši usne. – Došla sam zbog nečeg što je po meni mnogo važnije.

– A šta je to, Ebi?

Prišla mu je i nežno ga zagrlila.

– Znaš, Mani, sita sam ovih prostih i prljavih ljudi, kauboja otužnog zadaha koji za deset dolara prljaju moje telo. Setila sam se da si mi pre izvesnog vremena ponudio nešto što bi mi omogućilo da napustim salun i ovaj ružan život koji sada vodim...

– Ta ponuda i dalje važi – prekinuo ju je Bart Mani i strasno je poljubio.

– Važi, Ebi draga....

Ona se tobože iznenadi.

– Hoćeš da kažeš da bi me, i pored svega, još uvek uzeo za ženu?

– Naravno, Ebi. Oh, mislio sam da se nikada nećeš urazumiti... – progundao je, a zatim joj prišao i privukao je u zagrljaj. Odmah je počeo strasno da je ljubi zagnjurivši lice u njenu gustu plamenocrvenu kosu.

Ona je dozvolila ovakve nežnosti, jer je to bio jedini način da ostvari svoj plan. Dok ju je uzbuđeni Mani strasno ljubio i grlio, njene ruke su se polako, ali sigurno spuštale do opasača. Kada je pod prstima osetila dršku revolvera, hitro ju je izvukla iz futrole, lagano podigla, a onda svom snagom tresnula šerifa po potiljku. Ni ne shvatajući šta se dešava, Mani se srušio na pod kao klada.

Videvši da je on u nesvesti, Ebi je hitro priskočila i iz fioke pisaćeg stola izvadila svežanj ključeva. Odmah zatim uputila se prema odeljku da ćelijama. Brzo je otvorila vrata i zastala kako bi joj se oči privikle na polutamu.

Čuvši otvaranje vrata i ugledavši je na ulazu u hodnik, Holidej i Klejton su odmah pritrčali rešetkama. U trećoj ćeliji spavao je Ingram i glasno hrkao.

– Ebi...

– Ja sam, Dok – kazala je stavljajući ključ u bravu njegove ćelije. – Udarila sam šerifa i onesvestila ga.

– Učinilo mi se da se napred nešto događa – odvratio je Dok i uz blag osmeh širom otvorio vrata. – Divna si, Ebi... A sada da otvorimo i Klejtonu...

Mladić je jedva čekao da izađe.

– Oh, hvala vam, gospodo. Ovo je zaista strašno...

Ona uzdahnu i okrete se prema Doku.

– Noćas je u dolini pravi pakao. Bilo je paljevina, ubistava...naseljenici odlaze. Svi u Torntonu mogli su da vide ogromne vatre...

– Baksterovi ljudi? – zapita Holidej ledeno.

– Da – odvratila je klimnuvši glavom. – Maločas sam ih videla kada su dolazili. Sada su kod „Velikog konja” gde čekaju Bakstera.

Holkidej stisnu pesnice.

– Do sada sam se ponašao kako zakon nalaže i to isto savetovao i sam i Lejfu. Čak šta više, doveo sam ga da pred šerifom da istinitu izjavu. No, to ništa nije vredelo. Bakster se nije urazumio već je nastavio još strašnije zločine. Zato sam ubeđen da treba da uzmemo stvari u svoje ruke. Pošto su rančer i njegove ubice u salunu, nameravam da odem tamo i sve ih počistim!

– Ja sam sa vama – dobaci Lejf kratko.

– U redu. Sada ćemo uzeti naše revolvere. Hajde, Lejfe!

– Dolazim, mister...

– Postoji li sporedni ulaz u salun? – upita Holidej devojkicu.

Ebi slegnu ramenima.

– Pa... moguće je popeti se uz oluk do moje sobe i kroz otvoren prozor ući unutra. Odatle se može izaći do unutrašnje galerije odakle se vidi ceo salun zajedno sa šankom.

– U redu. Zato ćeš se ti odmah vratiti i otvoriti prozor kako bi Lejf neopaženo mogao da se popne.

– U redu – dobaci mladić klimnuvši glavom. – A šta ćete vi?

– Ući ću na glavni ulaz – odvratio je Dok, proveravajući da li su mu revolveri puni. – Ti ćeš se sakriti na galeriji i zapucati kada ti dam znak.

– A šta ćemo sa šerifom?

– Odvući ćemo ga do ćelije i tamo zaključati. Hajde, uhvati ga za noge!

Posle nekoliko minuta šerif je bio na sigurnom.

Holidej je poslednji zatvorio vrata i ostao u senci nastrešnice sve dok Lejf i Ebi nisu prešli trg i izgubili se u mraku. Još neko vreme je osmatrao pustu ulicu želeći da pruži mladiću dovoljno vremena kako bi uradio sve po planu.

Onda se lagano uputio prema salunu.

Noć je bila prohladna, ali puna zvezda i podsećala ga noć njegovog prvog obračuna. I sada, kao i onda, prožimala ga je hladna jeza. Često se pitao da li je to strah i da li se, u stvari, on u takvim prilikama boji za svoj život...

Ne, nije se plašio niti je bio kukavica. Pre bi se moglo reći da je to bila jeza nerveze i napregnutog iščekivanja, jeza neizvesnosti pred susret oči u oči sa smrću koja je bila neumoljiva i uvek odnosila nekoga u svom opasnom zagrljaju. Dok joj je već mnogo puta gledao u oči i moglo bi se reći da su postali bliski prijatelji.

I sada je, stojeći u tami polusenke, slutio njeno prikradanje. Kao ni prvi put, tako ni sada nije znao po koga je došla. Onda, pre mnogo godina u El Pasu, imao je sreće. A sada? Kome je sada sudbina namenila spas?

Duboko je uzdahnio i prešao preko ulice. Popeo se na trem i kratko zastao ispred leptir vrata kako bi bolje osmotrio situaciju u prostoriji.

Atmosfera je bila prilično vesela, a lokal gotovo pun. Odmah je ugledao Baksterov sto za kojim su sedela šestorica, smejući se i uživajući u piću. Pogledao je malo bolje i video da pored Bakstera sede nadzornik Vanderpir sa jedne, a Kingsvud i Nejli sa druge strane. Još dvojica su sedeli leđima okrenuti ulazu tako da nije mogao da im vidi lica.

Lagano je gurnuo vrata i krenuo prema šanku. Nekoliko ljudi ga je iznenađeno odmerilo i odmah zatim uplašeno začutalo videvši da je izvuкао kolt iz futrole.

Ejb Bakster je upravo stavio na sto još jednu čašu vina. Bio je dobro raspoložen pošto je razgovarao sa ljudima oko sebe i zadovoljno se smejao.

Holidej je uperio revolver prema stolu.

Jedna salunska zabavljačica je vr-
isnula, a delić sekunde kasnije revolver je grmnuo i kuršum je pogodio bocu za Baksterovim stolom u koja se raspršila u stotinu sitnih komada.

U salunu je odjednom zavládala tišina.

Vrativši revolver u futrolu, Dok je lagano pošao napred. Gosti pred njim su uplašeno uzimali ili su kao sleđeni ostajali na svojim sedištima.

Bakster ga je posmatrao siv u licu. Komad razbijenog stakla napravio mu je malu posekotinu na desnom obrazu i tanak mlaz krivi slivao mu se niz vrat. Osim toga, bio je toliko

zapanjen Holidejevom pojavom da je stajao kao skamenjen.

– Šta... šta vi, do đavola, ovde radite? – uspeo je da promuka. Jer samo pre nekoliko minuta došao mu je čovek i dostavio poruku od šerifa u kojoj se kaže da je Dok u zatvoru i da će biti optužen za ubistvo. – Kako...

– Tačno je, bio sam pod ključem – prekinuo ga je Dok ironično. – Kao što vidite, neki ljudi mogu da preskoče i tu prepreku. Dakle, evo me ovde – dodao je povisivši ton.

– Šta sada hoćete? – zapitao je Bakster pošto se malo povratio od šoka.

– Pitanje je na svom mestu, Bakstere. I... postavio ga je pravi čovek. Hoću pred svima da kažem da sam pritvoren, jer ste vi platili lažne svedoke, a ni šerif Mani nije ništa bolji. Za malo dolara je pristao da prekrši svaki zakon...

U salunu se začulo komešanje.

– Zaveži gubicu, Holideje – zarežao je Bakster.

Dok se podrugljivo nasmeši.

– Vreme je da ovaj grad konačno sazna pravu istinu o tebi, Bakstere – rekao je oslovljavajući rančera sa „ti“, baš kao što je i ovaj to malopre učinio. – Možda su ti građani verovali i smatrali te gazdom, ali sada treba da čuju istinu! Ljudi – nastavio je Dok glasnije – u ovom trenutku u zatvoru sedi čovek koji će posvedočiti da ga je Bakster podmitio da lažno svedoči na sudu. Rančerov cilj je bio da izigra pravdu i udesi da nevin čovek bude obešen! Svi pogađate da je reč o Lejfu Klejtonu kome je Bakster dobro smestio!

Žagor u prostoriji postajao je sve glasniji.

– Isti taj Ejb Bakster naredio je ubistva i paljevine koja su se noćas odigrala u dolini! Svi ste videli vatre koje još gore! Bakster će vam verovatno reći da je očistio dolinu od lopova i kradljivaca stoke što je najobičnija laž. On sam je ubica i prestupnik, prevarant i nasilnik koji vašeg šerifa ima u džepu i zato...

– Mnogo pričaš, Holideje – prekinuo ga je rančer oštro. – Ipak ću ti predstaviti dvojicu momaka koji su od nedavno u mojoj službi. Hm... verovatno si već čuo za Klajma? Pre nego što našli tebe, ove seljačine iz doline pokušale su da ga angažuju da radi za njih. Naravno, kao svaki pametan čovek on je odbio i našao pravog gazdu, ha, ha, ha!

Čovek tamne kože i kratko ošišane kose lagano se okrenuo i kratko odmerio Holideja.

– Angažovao sam još nekog – nastavio je Bakster trijumfalno.

I drugi čovek koji je do sada sedeo okrenut leđima za tren se osvrnuo, a onda lagano ustao. Mutan sjaj petrolejke iza njega obasjao mu je siluetu: bio je visok i mršav, obučen u crno. Na bedru je nosio revolver teškog kalibra pričvršćen za butinu, a na desnom obrazu imao je ružan i dugačak ožiljak.

– Ja sam Steret – progundao je. – Gospodin Gat Steret za tebe, Holideje.

Dok je hladnim pogledom netremice fiksirao omrznuto lice.

Dakle, zadatak koji je sebi postavio pre više meseci konačno je priveden kraju... Trag koji je podsvesno pratio širom Divljeg zapada najzad ga je doveo do čoveka sa kojim je želeo

da se pogleda oči u oči. Izgleda da mu je sudbina bila naklonjena i da je uslišila molbe Vilenove udovice tako što je Gata Stereta dovela na ranč „Dijamond“.

Dok je za trenutak pomislio na dobrog Toma Vilen i mesto na kome je sahranjen.

– Baš tebe tražim, Sterete – rekao je meko, ali glasom otežalim pod teretom smrtne pretnje. – Već duže vremena želim da te sretnem...

– Znam – odvratio je Steret pribrano i ružan osmeh iskrivio mu je lice. On je bio iskusan revolveraš i sigurno mu nije bilo prvi put da se sreće sa ovako opasnim protivnikom. Taj je pripadao onoj vrsti plaćenika već otupelih od prizora smrti, tako da ga susret sa nekim koga je smatrao ravnim sebi nije naročito uzbudio. – Pre izvesnog vremena sam čuo da se neki polovni revolveraš raspituje za mene. Malo sam se iznenadio kada sam čuo da je u pitanju Dok Holidej, jer sa tobom nisam imao nikakvih nerazjašnjenih računa. Mogao sam da sačekam i negde te potražim, ali nisam smatrao da je u pitanju nešto važno. Uostalom, ovaj svet je mali znao sam da ćemo se negde sresti.

– Bio si u pravu, taj trenutak je došao – dobaci Holidej leđeno. – A znaš li zašto sam te tražio, Sterete?

– Ne, ali pretpostavljam da je nešto važno. Inače se slavni Holidej ne bi trudio, zar ne?

– Veoma važno. Ti si, ako se sećaš, usmrtio jednog čoveka koji ti nije bio dorastao. On se zvao Tom Vilen i...

– Ah, stari drvendeka! Spasao sam ga bede da još dugo vremena ćopa po ovom svetu!

– Bio mi je prijatelj – kazao je Dok kratko. – Ubio si ga na prevaru i zato ćeš imati posla sa mnom.

– Zar? Nameravaš da me ubiješ?

– Tako nekako...

– Dobro. Videćemo da li si tako brz kao što se priča.

– Onda nemoj da čekaš – odbrusi Dok ledeno. – Potegni!

Njegova ruka je bila nadomak drške revolvera, ali nije odmah potegao. Iskusni revolveraš kao Holidej čekao je znak, onaj kratak blesak protivnikovog oka koji nagoveštava akciju i prethodi pokretu ruke. Taj znak je došao, ali ne pre nego što je Bakster kriknuo.

– Pucajte! Ubijte psa!

Ruke su se pružile prema futrolama opasača i dograbile drške oružja. No, prvo je grmnuo revolver sa balkona nakon koga je zavladała kratkotrajna i iznenađujuća tišina. Naime, kuršum Lejfa Klejtona pogodio je Klajma u glavu i prosuo mu mozak. Sledeći je sredio Nejlija pogodivši ga u leđa tako da se kauboj sa „Dijamonda” uz potmno jauk srušio na pod. Za to vreme, Klem Kingsvud se šćućurio u ugao tresući se od straha i tiho ječeći.... Bakster i Vanderpir su ustuknuli bežeći od hitaca Klejtonovog pištolja koji je nastavio da grmi...

Dokovo oružje izletelo je iz futrole kada i Steretovo. Obojica su gotovo istovremeno opalila, ali je Holidejev prst našao okidač delić sekunde ranije i njegov metak se zario pravo u srce čoveka sa ožiljkom. Steret je zakasnio, opalivši onda kada je već bio ponet udarcem kuršuma tako da je njegov metak samo okrznuo protivnika po ramenu. Steret se zaljuljao,

pogledao u Doka staklastim očima ispunjenim nevericom i srušio se na Bakstera... Ni Holidej se nije zaustavljao. Ponet žestinom obračuna, u mag-novenju je uperio pištolj na rančera i odmah zatim ugledao cev revolvera koja se podizala ka njemu. Pritisnuo je okidač dva puta, ali to je bilo tako brzo da su se oba slila i jedan.

Oba kuršuma pogodila su Ejba Bakstera u grudi i na žutoj tkanini njegove košulje odmah su procvetale crvene ruže...

– Ne pucajte! – zavapio je Vanderpir, u panici odbacujući revolver daleko od sebe. – Za ime boga, nemojte me ubiti!

Dok klimnu glavom.

– Čini mi se, Vanderpir, da nečim treba da zaslužiš to što ćeš doživeti izlazak sunca. – Naime pošto si bio nadzornik na Baksterovom ranču, ubeđen sam da znaš sve o njegovim zločinima i da ćeš nam biti najbolji svedok. Biće sasvim drugačije ako se cela priča čuje od nekoga kao što si ti...

– Svakako.. svakako... – drhtao je Vanderpir okupan znojem. – Sve.. sve ću reći samo nemojte...nemojte me ubiti...

– Mister Holideje!– pozvao je Džordžijanaca neki kauboj sa ulaznih vrata.

– Da?

– Napolju vas čeka jedna... dama. Čini mi se da to jedna od vaših prijatelja.... iseljenika.

– To je sigurno Melodi – dobacio je Lejf sa galerije.

Kada je Holidej izašao napolje, Ebi se razočarano spustila na stolicu i nasula sebi čašu vina.

Čim je izašao na trem, Holidej je ugledao Melodi, raščupanu, garavog lica i u nagoreloj haljini. Lice joj je bilo umazano suzama, a u ruci je stezala pušku.

– Šta se dogodilo, Melodi?

– Spaljeni smo... sve je izgorelo...

– kazala je, jedva izgovarajući reči. – Kada su otišli, uputila sam se ovamo da ubijem bar nekog i tako se osvetim. – Ali... ovaj kauboj mi je rekao da ste vi to učinili pre mene.

– Lejf i ja – ispravio ju je Dok.

* * *

Na uzvišenju obraslom, retkim drvećem, Dok je zategao vođice i zastao. Iako je tonulo ka zapadu, sunce je još bilo prijatno i toplo dok je lagani povetarac talasao more trave u daljini.

Još jednom je bacio pogled na izgorele ostatke Klejtonove kuće i uzdahnuo. Širom doline bilo je takvih prizora, ali je, sva sreća, bilo i prizora gradnje i obnove. Tako je, dok je toga jutra sedeo u hladu oraha na Klejtonovom ranču, došla Fehnerova udovica da pozajmi nešto alata.

To ga je obradovalo, jer je značilo da ljudi ostaju, još uvek puni nade, radosni što je svet nasilja prognan iz doline.

Da, ostajali su svi osim njega. On je morao da nastavi lutanje nepreglednim prostranstvima uzbudljivog Zapada, baš kao i što je Holandanin lutalica morao neprestano da luta morima.

U sumrak je stigao u grad i ostavivši konja u štali, došao u svoju sobu u pansionu. No, tek što je zatvorio vrata za sobom, začulo se kucanje. Instinktivno je izvukao revolver, ali ga je odmah vratio nazad.

Opreznost više nije bila potrebna, jer su neprijatelji uništeni.

– Napred – dobacio je glasno.

Ušla je Ebi, lepa i privlačna kao i uvek, ali sa nekim snebivanjem na licu i tugom u očima.

– Došao si? – upitala je.

– Da – odvratio je kratko. – Prespavaću i odlazim...

– Odlaziš? – ponovila je, a oči joj je zamračila senka sete.

– Kuda?

– Eh, tu i tamo. Znaš ti mene... Kuda me vetrovi odnesu..

– A Melodi?

Dok se setno osmehnu.

– Melodi će biti divna žena nekog farmera, Ebi.

Njoj kao da je laknulo.

– Šta nameravaš večeras, osim spavanja pred put? – zapitala je sa prizvukom nade u glasu.

Ponovo se osmehnuo, ali vedro i veselo.

– Odigraću partiju pokera, draga moja. Ti znaš da ja volim rizik. Voleo bih da večeras dobijem karo dame.

Lagano mu je prišla.

– Ako ih dobiješ četiri, dobićeš i petu, dragi moj... Fortuna zna da bude vrlo darežljiva – rekla je i smešeći se izašla u hodnik.

Pa neka bude, pomislio je. Uostalom, dugovao joj je život.

KRAJ

**Već u prvom razredu
osnovne škole deca
počinju da uče
engleski jezik!
ILUSTROVANI
ENGLJESKO-SRPSKI
rečnik omogućice
svakom učeniku da,
uz pomoć duhovitih
ilustracija,
lakše savlada
i upamti
preko 1300 reči
na engleskom
jeziku!**

**250
dinara**

**IDEALAN
POKLON
ZA SVAKOG
UČENIKA!**

poštarina uključena u cenu!

MARKETPRINT

Detaljnije informacije:

telefon: 021 443 400

telefaks: 021 6331 067

mail: mprint@neobee.net

21000 Novi Sad, poštanski fah 20

Đorđa Zličića 34

MARKETPRINT

ИЛУСТРОВАНА БИБЛИЈА

СТАРИ ЗАВЕТ
ЗА ДЕЦУ

NE SAMO
LEP POKLON
VEĆ I KORISNA
LEKTIRA
ZA NASTAVU
VERONAUKE

250
динара

MARKETPRINT
Poštarina uključena u cenu!

80 STRANA,
U PUNOM KOLORU,
KORICE PLASTIFICIRANE
SA ZLATOTISKOM

Detaljnije informacije:
Telefon 021 443 400
telefaks: 021 6331 067
mail: mprint@neobee.net

21000 Novi Sad, poštanski fah 20
Đorđa Zličića 34

ISSN 0353-0000

00402

9 770353 000002